Ongeschonden eilandcultuur

Een studie naar tradities en culturele identiteit op het Ierse eiland Inis Meáin

Viola Parlevliet

Studentnummer: 3551415
Onder begeleiding van: Yke Eykemans
Universiteit Utrecht

Juni 2012

Ongeschonden eilandcultuur: Een studie naar tradities en culturele identiteit op het Ierse eiland Inis Meáin

Scriptie bachelor project

Viola Parlevliet

Studentnummer: 3551415

E-mail: v.a.parlevliet@students.uu.nl

Onder begeleiding van: Yke Eykemans

Datum: juni 2012

Universiteit Utrecht

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

Inleiding 6

Hoofdstuk 1: Theoretisch kader en context 9
1.1. Culturele identiteit 9
1.1.1. De collectiviteit van identiteiten 9
1.1.2. Essentialistische/culturalistische benadering 10
1.1.3. Constructivistische benadering 10
1.1.4. Positionering binnen het debat 11
1.1.5. Taal: een identiteitskenmerk 12
1.1.6. Mondialisering en lokaliteit 12
1.2. Tradities 13
1.3. Context 16

Hoofdstuk 2: Beschrijving van Inis Meáin 18

Hoofdstuk 3: Tradities 21
3.1. 'Cead' 21
3.2. Tradities van Inis Meáin 23
3.3. Heden en verleden 27
3.4. Sociale en culturele betekenis van tradities 30

Hoofdstuk 4: Culturele identiteit 34
4.1. Collectiviteit 34
4.2. Culturele identiteit op Inis Meáin 34
4.2. Lokaliteit 36

Conclusie 39

Literatuur 42

Bijlage 1: English summary of thesis 45

Voorwoord

Graag wil ik iedereen bedanken die mij heeft geholpen tijdens het onderzoek en bij het schrijven van mijn scriptie. Ten eerste wil ik de eilandbewoners van Inis Meáin bedanken, dat ik deel uit mocht maken van hun dagelijks leven. Met name een aantal informanten ben ik zeer dankbaar. Elisabeth, omdat zij mij tijdens mijn onderzoeksperiode erg tot steun is geweest. Zij heeft mij geïntroduceerd in de gemeenschap en ik heb veel met haar kunnen overleggen. Ook met Maírín heb ik veel nuttige gesprekken gevoerd. Verder wil ik graag Yke Eykemans bedanken, voor het begeleiden van dit hele project en voor de nuttige en leerzame feedback die zij gaf. En ten slotte wil ik mijn ouders en vriend bedanken, die mij hebben opgezocht op Inis Meáin en die mij mentaal hebben gesteund tijdens het hele proces.

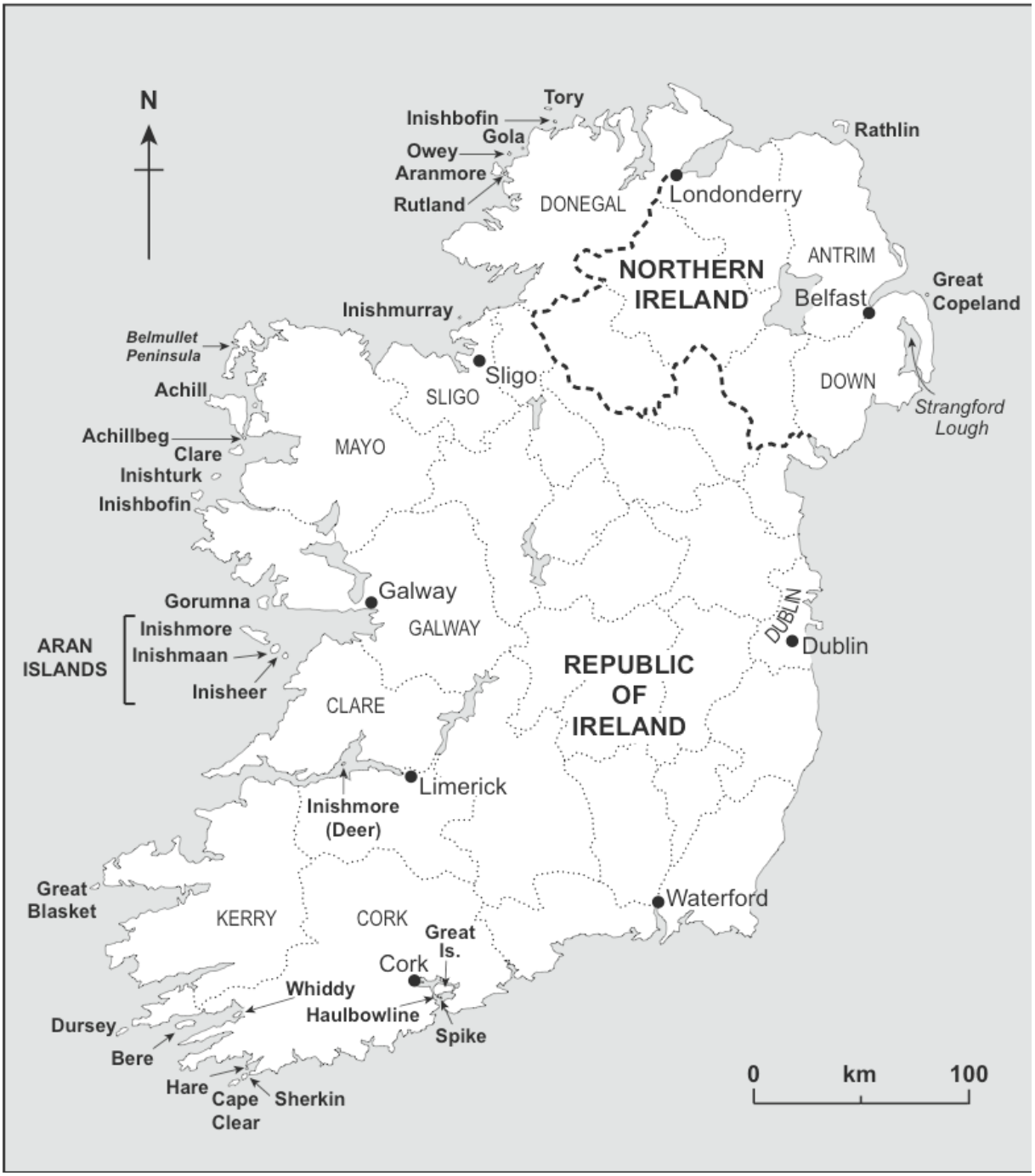

Kaart 1: van Ierland met de belangrijkste eilanden. In het Westen zijn de Aran Islands te zien. (Bron: Boey, 2008)

Inleiding

Tradities zijn uitingen van onze culturele identiteit. Iedereen in Nederland kent wel tradities als haring happen, schaatsen en Koninginnedag vieren. Ook file rijden, fietsen, oliebollen eten en carnaval vieren komt de meesten bekend voor. Deze tradities associëren wij met Nederland en misschien zelfs wel met onze provincie, stad of dorp. Het uitdragen van tradities of deelnemen eraan, draagt bij aan ons gevoel van verbondenheid met andere Nederlanders of dorpsgenoten en vormt zo een belangrijk referentiepunt waaraan wij onze nationale en culturele identiteit ontlenen.

Het zal in deze scriptie dan ook niet gaan om individuele identiteit, maar om collectieve identiteiten en specifiek om culturele identiteit. Culturele identiteit is namelijk een manifestatie van collectieve identiteit (Abadí-Nagy, 2003). Binnen het discours rondom culturele identiteit zijn er twee benaderingen te onderscheiden. De eerste benadering is essentialistisch ofwel culturalistisch en ziet culturele identiteit als een vaststaande eenduidige entiteit die in het verleden is ontstaan en meegedragen wordt naar het heden (Hall, 1990). Deze visie is voornamelijk dominant binnen het publieke discours. Binnen het wetenschappelijke discours wordt echter tegenwoordig meer een constructivistische benadering gehanteerd (Tempelman, 1999). Deze benadering ziet culturele identiteit meer als een fluïde en situationeel begrip (Baumann, 1990).

Locaties spelen bij culturele identiteit een belangrijke rol. Eriksen noemt dit fenomeen ook wel 'lokaliteit'. Lokale verscheidenheid is namelijk een belangrijk referentiepunt waar men de culturele identiteit aan kan ontlenen omdat het grenzen aangeeft. (Eriksen, 2007). Een andere manier om de eigen groep af te scheiden van andere groepen is om culturele elementen in te zetten als identiteitskenmerken, op basis waarvan men zich kan onderscheiden. Voorbeelden van zulke identiteitskenmerken zijn religie, taal en tradities (Tempelman, 1999)

Tradities spelen een belangrijke rol voor culturele identiteit, omdat zij zorgen voor de culturele verbeelding van een bepaalde groep mensen (Tomlinson, 2003). Mensen onderscheiden zich van anderen door beelden over henzelf en anderen te creëren. Dit doen zij aan de hand van tradities, omdat deze een sterke symbolische waarde hebben. Zo geeft men door middel van tradities uiting aan een gemeenschappelijke identiteit en onderscheid men zich hiermee van de rest van de wereld (Handler & Linnekin 1984).

De concepten culturele identiteit en tradities lijken dus nauw verbonden met elkaar. Deze concepten en hun onderlinge samenhang zullen in mijn scriptie worden behandeld aan de hand van een casestudy die ik heb uitgevoerd op het Ierse eiland Inis Meáin. De centrale vraag van mijn onderzoek was: 'Wat is de rol en betekenis van tradities voor de culturele identiteit van de bewoners van Inis Meáin?'. Hierbij lag de focus op de betekenis en inhoud van tradities en de rol die deze spelen in het dagelijks leven. Ook heb ik onderzocht wat de culturele identiteit van de

eilandbewoners vormt en kenmerkt.

Inis Meáin is één van de drie Aran Islands die ten westen van Ierland liggen. Dit eiland heeft een kleine populatie die vooral leeft van veehouderij, landbouw en visserij. De cultuur en het dagelijks leven worden gekenmerkt door tradities. Daarom vormden dit eiland en zijn bevolking een interessante onderzoekspopulatie en locatie om de concepten tradities en culturele identiteit te onderzoeken in de praktijk. Het onderzoek vond plaats tussen 31 januari en 10 april 2012. Aangezien er tijdens mijn verblijf rond de 100 personen op het eiland woonden, heb ik de gehele populatie betrokken bij het onderzoek. In gesprekken en interviews zijn kinderen echter niet betrokken, omdat volwassenen meer wisten over de onderwerpen van onderzoek.

De methodes die zijn gebruikt voor dit onderzoek zijn participerende observatie, het voeren van informele gesprekken en het houden van een aantal interviews. Door participerende observatie te verrichten in de natuurlijke setting van het alledaagse leven van mensen, krijgt men een holistisch beeld van de sociale situatie. Hierdoor wordt de kwaliteit van de data verhoogd tijdens veldwerk (DeWalt & DeWalt, 2011).Voornamelijk door participerende observatie is er een helder beeld ontstaan van de samenleving in zijn geheel. Door deze methode en ook het voeren van gesprekken met de bewoners is er meer inzicht verkregen in de inhoud en rol van tradities.

Bij informele gesprekken volgt de onderzoeker vooral de informant en probeert hij zo min mogelijk invloed uit te oefenen op het gesprek. Hierdoor kan de informant zelf aangeven welke onderwerpen belangrijk zijn en hier verder op doorgaan (DeWalt & DeWalt, 2011). Aangezien het op Inis Meáin redelijk moeilijk was een echt interview te regelen en mensen zich wel prettig leken te voelen bij een informeel gesprek, heb ik deze methode veel toegepast.

Door eigen deelname aan de samenleving en de cultuur en door gesprekken met de eilandbewoners kan ook een beeld geschetst worden van culturele identiteit. Hierbij dient echter wel in acht genomen te worden dat net zoals met meer sociale constructen, het bestuderen van identiteit ook een interpretatief proces is, afhankelijk van degene die onderzoekt. Mijn resultaten betreffende culturele identiteit zullen daarom mogelijk niet geheel objectief zijn, of voor iedereen als waarheid gelden.

Het doel van deze studie is om een bijdrage te leveren aan het wetenschappelijke debat rondom culturele identiteit en tradities. Hoewel in het wetenschappelijk discours rondom deze thema's de twee concepten vaak wel met elkaar in verband worden gebracht, zijn er weinig casestudies te vinden die culturele identiteit en tradities tegelijkertijd onderzoeken. Deze studie doet dit wel en zou daarom meer inzicht kunnen geven in beide thema's en hun onderlinge relatie.

Ook in maatschappelijk opzicht zou deze studie bij kunnen dragen aan discussies rondom culturele identiteit. In het publieke en vaak ook het wetenschappelijke debat rondom dit thema wordt culturele identiteit veelal in verband gebracht met mondialisering. Er wordt vooral gefocust op

multiculturele samenlevingen en de problemen die dit met zich meebrengt voor culturele identiteit. Inis Meáin is echter een uitzondering hierop, omdat het qua lokaliteit en populatie een unieke positie heeft. Door de relatieve geïsoleerdheid van het eiland en de kleine populatie lijken problemen rondom multiculturalisme hier geen rol te spelen. Het kan zo dus ook geen afspiegeling van een nationale samenleving genoemd worden. Hierdoor worden dit soort gemeenschappen in het publieke en wetenschappelijke debat vaak uitgesloten. Deze studie naar culturele identiteit op het eiland kan dus nieuwe of unieke inzichten opleveren en deze kleine samenlevingen ook betrekken in het reguliere debat, omdat het de werking van culturele identiteit in een kleine eilandgemeenschap weergeeft.

In deze scriptie zal zowel theorie als empirie weergegeven worden en zullen deze aan elkaar worden gekoppeld. In het eerste hoofdstuk worden het theoretisch kader en de context geschetst. De belangrijkste theoretische concepten worden in dit hoofdstuk uiteen gezet. Ook wordt de context beschreven waarin het onderzoek plaatsvond, waarbij dus vooral informatie wordt gegeven over de onderzoekslocatie en populatie. Hoofdstuk twee, drie en vier zijn empirische hoofdstukken waarin de verzamelde data uit mijn onderzoek gekoppeld wordt aan theorie. In hoofdstuk twee wordt een beschrijving gegeven van het eiland Inis Meáin. Hierdoor krijgt de lezer een beeld van de situatie waarin het onderzoek plaatsvond. Hoofdstuk drie gaat over tradities. Alle onderzochte tradities van Inis Meáin worden beschreven en gekoppeld aan theoretische concepten. Hoofdstuk vier gaat over culturele identiteit. Hierin wordt beschreven wat de culturele identiteit van de eilandbewoners kenmerkt en vormt en wordt aandacht gegeven aan verschillende theoretische benaderingen van culturele identiteit. Ten slotte volgt de conclusie.

Hoofdstuk 1: Theoretisch kader en context

1.1. Culturele identiteit

1.1.1. De collectiviteit van identiteiten

Identiteit of identificeren komt voort uit de behoefte te classificeren. Door velen is al aangetoond dat mensen classificerende wezens zijn (Eriksen, 2010: 72). Mensen willen hiermee orde scheppen op een sociaal en symbolisch niveau en dit doen zij door onderscheid te maken. Het symbolisch betekenis geven aan categorieën vormt zo een basis waarop sociale identiteit wordt geconstrueerd. Sociale identiteit wordt altijd geconstrueerd in relatie tot anderen en berust altijd op het onderscheiden van categorieën waar een bepaalde betekenis aan wordt gegeven (Handler & Linnekin, 1984).

Sociale identiteiten hebben een collectief karakter, want collectieve identiteitsconstructies zijn ingebed in netwerken van sociale relaties. Hierbij moet men denken aan sociale relaties in termen van gedeelde ervaringen en gedeelde betekenisgeving, die te maken hebben met een gevoel van deel uitmaken van een bepaald 'wij' (Eder, 2009: 6). Collectieve identiteit is niet het resultaat van identificaties, maar dient meer als het object waaraan identificaties refereren. Collectieve identiteiten kunnen refereren aan nationale identiteiten, maar kunnen ook refereren aan steden, regio's of groepen mensen. Collectieve identiteit slaat altijd op een groep of gemeenschap. Een groepsidentiteit ontstaat door de eigen groep te definiëren tegenover andere groepen. Deze definitie van de eigen groep tegenover anderen wordt mogelijk door een betekenis aan de eigen groep toe te schrijven die stabiel is door de tijd heen (Eder, 2009). Dit onderscheid van andere groepen is gebaseerd op symbolische grenzen tussen leden van de groep en buitenstaanders. Dit symbolisch trekken van grenzen gebeurt door middel van het inzetten van identiteitskenmerken, zoals religie, taal, afkomst of tradities, op basis waarvan onderscheid kan worden gemaakt (Gongaware, 2003).

Cultuur is een belangrijk collectief waar elk individu toe behoort. Culturele identiteit is daarom één van de manifestaties van collectieve identiteit (Abádi-Nagy, 2003). Een belangrijk aspect van de definitie van cultuur door Kottak (2008), is dat cultuur is gedeeld. "Culture is an attribute not of individuals per se but of individuals as members of *groups*" (Kottak, 2008: 44). Gedeelde waarden, overtuigingen, praktijken en herinneringen verbinden mensen met elkaar die zijn opgegroeid in dezelfde cultuur. Dit zorgt voor gedeelde ervaringen (Kottak, 2008). Culturele identiteit wordt daarom ook wel gezien als een collectieve schat van lokale gemeenschappen. Deze culturele identiteit als collectief bezit dient in stand gehouden te worden en te worden beschermd, zodat het niet zal verdwijnen (Tomlinson, 2003).

Het begrip culturele identiteit kent twee benaderingen binnen de wetenschappelijke

literatuur. De eerste visie wordt door Hall (1990) en Baumann (1999) de essentialistische benadering genoemd, welke gelijk staat aan de culturalistische benadering van Tempelman (1999). De tweede visie is de constructivistische benadering, zoals deze door alle drie de auteurs wordt genoemd. De essentialistische of culturalistische benadering is volgens Tempelman (1999) vooral dominant in het dagelijkse publieke discours, omdat deze een eenvoudig en te behappen visie biedt op culturele identiteit. De constructivistische benadering is voornamelijk dominant binnen het huidige sociaalwetenschappelijke discours. De twee visies zullen hier verder uitgewerkt worden.

1.1.2. Essentialistische/ culturalistische benadering

De culturalistische benadering van culturele identiteit, zoals die door Tempelman (1999) wordt beschreven, kenmerkt zich door essentialisme, primordialisme en reductionisme. Binnen het essentialisme worden cultuur en identiteit tot vaststaande, onveranderlijke objecten gemaakt. Bij het primordialisme worden culturele kenmerken en identificaties van een groep als onvermijdelijk en vanzelfsprekend gezien. Het spreken van een bepaalde taal of het hebben van bepaalde gewoonten en zich identificeren met een bepaalde gemeenschap, wordt als een soort vaststaand vanzelfsprekend feit beschouwd (Tempelman, 1999). De reductionistische visie ziet conflicten tussen groepen en politieke aspecten van culturele identiteit als een logisch gevolg van het bestaan van gezamenlijke culturele kenmerken van groepen (Tempelman, 1999: 3). Hall (1990) en Baumann (1999) noemen deze benadering van culturele identiteit de essentialistische benadering. Zij richten zich dan ook met name op het essentialisme, waar Tempelman nog primordialisme en reductionisme toevoegt.

Door de essentialistische visie binnen de culturalistische benadering worden identiteit en cultuur gereïficeerd, wat wil zeggen dat ze tot objecten worden gemaakt en als natuurlijk en vanzelfsprekend worden beschouwd. Identiteit en cultuur worden als vaststaande eenduidige entiteiten gezien die in het verleden zijn ontstaan en die meegedragen worden naar het heden (Baumann, 1999). Binnen de essentialistische visie valt cultuur samen met een bepaalde gemeenschap. De culturele identiteit laat de ware cultuur zien van mensen met een gedeelde geschiedenis en afstamming en gedeelde culturele codes. Deze geschiedenis en culturele codes bieden een vaststaand onveranderlijk kader van referentie en betekenis (Hall, 1990).

1.1.3. Constructivistische benadering

Binnen de constructivistische visie wordt identiteit als fluïde en meervoudig gezien, waarbij heden en verleden beide een rol spelen (Baumann, 1999). Door constructivisten wordt culturele identiteit niet gezien als een gegeven essentie, maar als het product van strategische manipulatie omdat culturele identiteiten op verschillende manieren worden gebruikt, al naar gelang de behoeften van een

bepaalde groep (Tempelman, 1999: 5). Waar de culturalistische benadering dus vooral de cultuur op zich centraal stelt, onderzoekt de constructivistische benadering voornamelijk processen van identificatie.

Binnen deze visie worden culturele waarden, normen en praktijken beschouwd als een resultaat van voortdurende processen van sociale interactie en definitie. De essentie van culturele collectieve identiteit ligt volgens deze benadering daarom niet in het culturele verschil op zich, zoals door culturalisten en essentialisten wordt verondersteld, maar in het proces waarbij symbolisch grenzen worden getrokken. Door dit proces van grenzen trekken scheiden gemeenschappen zich af van andere gemeenschappen. Voor het trekken van deze sociale grenzen worden wel culturele elementen ingezet, die bij de bestaande of verbeelde traditie van een groep horen. Hierbij kan gedacht worden aan taal, afkomst, gewoonten, bepaalde historische gebeurtenissen etc. Deze elementen worden ingezet als 'identity markers' van een bepaalde groep, om zich zo te onderscheiden van andere groepen (Tempelman, 1999). Het vastleggen van 'identity markers' doet echter meer denken aan een essentialistische benadering, omdat culturele elementen worden gereïficeerd tot kenmerken van een groep.

1.1.4. Positionering binnen het debat

Hall sluit zich voornamelijk aan bij de constructivistische benadering. Hij stelt dat culturele identiteiten uitkomsten zijn van identificaties die worden gemaakt binnen het discours van geschiedenis en cultuur. Bij culturele identiteiten is volgens Hall dus geen sprake van een essentie waar alles naar terug te leiden valt, want het is een manier van jezelf en anderen positioneren en is daardoor altijd situationeel (Hall, 1990).

Tempelman (1999) pleit voor een middenweg tussen de twee benaderingen. Zij noemt dit een gematigde constructivistische benadering van culturele identiteit. Tempelman toont aan dat in de praktijk voornamelijk culturalistische visies lijken te overheersen. Zij doelt hiermee op de discussies over culturele identiteit die worden gehouden in de politiek, in de media en onder het volk. Hierdoor kan volgens haar de culturalistische visie niet worden uitgesloten of genegeerd. Nog een reden om de culturalistische visie niet uit te sluiten is dat deze culturalistische overtuigingen een echte basis in de werkelijkheid kunnen krijgen doordat mensen erin geloven en ernaar handelen (Tempelman, 1999). Daarom pleit Tempelman voor een gematigde constructivistische benadering, omdat deze aandacht geeft aan het daadwerkelijke belang van cultuur in het leven van mensen en tegelijkertijd benadrukt dat culturele identiteiten op verschillende manieren gevormd worden (Tempelman, 1999).

1.1.5. Taal: een identiteitskenmerk

Zoals eerder al is genoemd, wordt er onderscheid gemaakt tussen gemeenschappen en groepen door culturele elementen in te zetten. Deze culturele elementen zoals afkomst, taal, religie, tradities of historische gebeurtenissen worden ingezet als identiteitskenmerken (Tempelman, 1999). De nadruk in dit stuk zal liggen op taal als identiteitskenmerk.

Een gedeelde taal kan tot een machtig symbool worden van een bepaalde groep mensen, wanneer het wordt gereïficeerd tot een cultureel kenmerk, op basis waarvan men zich kan onderscheiden van andere groepen of landen (Eriksen, 2010). Het belangrijkste kenmerk van taal is dat het de capaciteit heeft om 'imagined communities' the creëren. Het bewerkstelligt namelijk een bepaalde solidariteit tussen mensen. Taal is geen instrument van uitsluiting, want in principe kan iedereen een taal leren. Daarom is het meer een instrument van insluiting (Anderson, 2006). Taal valt vaak samen met het hebben van een eigen cultuur, een eigen wereldbeeld en een groepsidentiteit die het beste geuit kan worden in die eigen taal (Henze & Davis, 1999).

1.1.6. Mondialisering en lokaliteit

Wanneer culturele identiteit in het licht van mondialisering wordt bekeken, wordt er vaak een constructivistische benadering toegepast. Effecten van mondialisering zoals toerisme en migratie, zorgen ervoor dat mensen zich steeds bewuster zijn geworden van hun culturele identiteit. Hierbij is belangrijk te onderzoeken hoe mensen grenzen trekken tussen zichzelf en de ander en hoe zij zichzelf positioneren (Wang, 2007). Veel huidige sociaalwetenschappelijke debatten over culturele identiteit richten zich op de effecten die mondialisering heeft op de culturele identiteit van mensen. Zo beargumenteren Tomlinson (2003) en Wang (2007) dat culturele identiteit het product is van mondialisering en niet het slachtoffer ervan. Beiden hanteren hierbij een constructivistische visie. Ze gaan namelijk beiden tegen het idee in dat culturele identiteit een vaststaande entiteit is die wordt vernietigd door de transformaties die mondialisering met zich meebrengt. Daarentegen beargumenteren zij dat culturele identiteit een fluïde begrip is, dat niet per definitie een overblijfsel is uit het verleden, maar juist versterkt wordt door moderne tendensen (Tomlinson, 2003 en Wang, 2007).

Binnen het debat rondom de invloed van mondialisering op culturele identiteit, wordt ook vaak gesproken over 'identity politics'. Deze identiteitspolitiek wordt gezien als een reactie op effecten van mondialisering door de unieke of lokale identiteit extra te benadrukken. Binnen identiteitspolitiek wordt voornamelijk door machtige instituties en politieke partijen de collectieve identiteit van een groep benadrukt door te refereren naar taal, etniciteit en lokaliteit (Eriksen, 2007).

Lokaliteit speelt binnen identiteitspolitiek dus een belangrijke rol, omdat lokale

verscheidenheid een belangrijk referentiepunt vormt waar men de culturele identiteit aan kan ontlenen, omdat het grenzen aangeeft. Lokalisering wordt door Eriksen (2007) gedefinieerd als: "…various kinds of attempts at creating bounded entities – countries (nationalism or separatism), faith systems (religious revitalization), cultures (linguistic or cultural movements) or interest groups (ethnicity)" (Eriksen, 2007: 145). Ook Featherstone geeft aan dat noties van 'thuis' (echt of verbeeld) en lokaliteit belangrijke thema's zijn binnen de huidige mondiale context waarin culturele identiteiten bedreigd lijken te worden. Aan lokaliteit wordt volgens Featherstone (2003) vaak ook een culturele identiteit verbonden. Lokaliteit wordt namelijk vaak geassocieerd met een begrensde ruimte, waar een bepaalde groep mensen leeft die verbonden zijn door hechte relaties en verwantschapsrelaties. De duur van het verblijf speelt hierbij meestal ook een rol. Zo worden leden van een bepaalde plaats vaak gezien als een aparte gemeenschap met een eigen unieke cultuur (Featherstone, 2003).

Ook eilandgemeenschappen kunnen worden gezien als een aparte gemeenschap met een eigen unieke cultuur. Lokaliteit, of plaats is voor eilandgemeenschappen erg belangrijk. Het gevoel van isolatie is zelfs in de huidige mondiale wereld nog diep geworteld in het collectieve onderbewustzijn van eilandbewoners en dit wordt van generatie op generatie doorgegeven. Het hoeft niet op werkelijke feiten te berusten, want veel eilandgemeenschappen hebben bijvoorbeeld vliegvelden en moderne informatie technologie, waardoor zij verbonden zijn met de rest van de wereld. Toch wordt het gevoel van isolatie door 'islanders' nog steeds beschouwd als één van de kern karakteristieken van hun dagelijks leven (Taglioni, 2011: 47).

1.2. Tradities

Tradities en opvattingen over culturele identiteit worden al lange tijd aan elkaar gekoppeld en tegenwoordig worden ze nog steeds met elkaar geassocieerd. Traditie komt oorspronkelijk van het Latijnse woord *traditio*, wat overhandigen of overleveren betekent (Noyes, 2009: 234). Deze overlevering gebeurt binnen een bepaalde groep of lokaliteit. Hierdoor is de circulatie van tradities afgebakend, omdat ze binnen dezelfde groep blijven (Noyes, 2009).

Door wetenschappers werden rurale gemeenschappen vaak gezien als 'keepers of the past', omdat zij oude tradities in stand hielden (Noyes, 2009: 245). De sociologen van de Chicago School zien rurale gemeenschappen eerder als een 'part-society', waarvan de 'kleine tradities' in een gelijktijdige maar afhankelijke relatie staan tot de 'grote tradities' van steden (Noyes, 2009: 246).

De eerste benadering lijkt vooral het verleden te benadrukken, door te spreken van rurale gemeenschappen als 'keepers of the past'. In overeenkomst met deze visie is het feit dat tradities een belangrijk onderdeel zijn van het erfgoed van een sociale groep of lokaliteit. Vaak betreft dit erfgoed tradities die al niet meer in de praktijk voorkomen, het betreft 'dode tradities' die een

tweede leven krijgen in musea, op papier of op het podium. Ook kan het proces van vastlegging als zijnde erfgoed een vernietigend effect hebben op tradities, waardoor ze als het ware 'dood gemaakt' worden. Dan dient de traditie niet meer gewone sociale doeleinden, maar wordt het een object van verering op zichzelf. Het wordt op deze manier stopgezet in de tijd en wordt als het ware een monument van culturele identiteit (Noyes, 2009).

De Chicago sociologen zien tradities niet per definitie als iets van het verleden en leggen meer de nadruk op tradities in het heden. Hobsbawm (1992) benadrukt ook de moderne dimensie van tradities door te stellen dat niet alle tradities een ver verleden hebben, maar dat er ook veel tradities recent uitgevonden of bedacht zijn. Hij noemt in zijn boek 'invented traditions' drie typen van tradities, die elkaar ook deels overlappen. Het eerste type tradities, zijn de tradities die sociale cohesie of lidmaatschap van een groep bevestigen of symboliseren. Het tweede type tradities zijn de tradities die instituties, statussen of relaties van autoriteit bevestigen of legitimeren. Het laatste type tradities heeft als belangrijkste doel socialisering en het inprenten van overtuigingen, waardesystemen en gedragsregels (Hobsbawm, 1992: 9). De laatste twee typen van traditie, zijn volgens Hobsbawm duidelijk uitgevonden of verzonnen vormen van traditie die vooral de onderdanigheid aan autoriteiten moesten symboliseren, terwijl de eerste dat niet is. De eerste vorm van traditie ontstond uit een gevoel van identificatie met een bepaalde gemeenschap en was zo een symbolische weergave van een groep of natie. Er is dus een verschil tussen oude tradities en bedachte of uitgevonden culturele praktijken. De oude tradities zijn sterk bindende sociale praktijken, terwijl het bij de nieuwe tradities vaak vaag is wat de aard van de traditie is. Zo zijn veel tradities die als oud worden gezien een vrij modern fenomeen (Hobsbawm, 1992). Er zullen nu visies volgen op het ontstaan van tradities.

Tradities ontstaan binnen een complexe interactie tussen heden en verleden (Hobsbawm, 1992). Shils (1971) benadrukt deze interactie van heden en verleden door te stellen dat alles een verleden heeft en dat niks volledig aan het verleden zal ontsnappen. Zo worden zowel verandering als bestendigheid, in de greep gehouden van het verleden. Alles wat nieuw is, is een modificatie van wat al bestond. Zo zit er ook in elke vorm van verandering een mechanisme van bestendigheid. De mens gebruikt vele mechanismen van bestendigheid, het behoud van tradities is hier een voorbeeld van. Volgens Shils (1971) hebben mensen een fascinatie met het verleden en hebben zij vaak ook de behoefte om hun identiteit te ontlenen aan gebeurtenissen, gebruiken of voorwerpen uit het verleden, omdat deze een speciale sociale of culturele betekenis met zich meedragen (Shils, 1971: 122).

Binnen de visie van Shils (1971) zijn tradities overtuigingen met een duidelijke opeenvolgende tijdelijke structuur. Deze tijdsstructuur is erg belangrijk bij tradities en kan ook een symbolisch deel van de tradities zelf worden. Zo kan het refereren naar het verleden dienen als een

legitimatie van de traditie. Alleen wanneer er binnen een groep overeenstemming bestaat over de tradities over een langere periode, kunnen deze worden doorgegeven. Tradities worden doorgegeven binnen een leerproces. Hierbij is het niet alleen belangrijk dat tradities worden aangeboden, want het accepteren ervan door volgende generaties bepaalt uiteindelijk of de traditie daadwerkelijk wordt doorgegeven. Ook kunnen overtuigingen worden geaccepteerd die van oorsprong geen traditionele overtuigingen waren, maar die dat in de nieuwe context wel worden doordat de ontvangers het op die manier interpreteren of er op die manier waarde aan hechten. Zo kunnen er nieuwe tradities ontstaan. Het proces van overdracht van tradities en overtuigingen is niet altijd bewust. Vaak worden tradities als iets vanzelfsprekendst aangenomen zonder dat ze geanalyseerd of kritisch bekeken worden (Shils, 1971).

Handler en Linnekin (1984) bekritiseren de kijk van Shils op traditie. Ondanks het feit dat Shils sterk benadrukt dat tradities voortdurend veranderen, lijkt hij toch uit te gaan van het idee dat er een echte, essentiële traditie bestaat, apart van de interpretaties van die traditie. Handler en Linnekin vinden dat Shils zich hiermee schaart onder het naturalistisch paradigma, dat objecten definieert door hun tijdelijke, ruimtelijke en/of kwalitatieve grenzen te specificeren (Handler & Linnekin, 1984: 274). Handler en Linnekin hanteren daarentegen een meer fluïde begrip van tradities door te stellen dat er geen essentiële, afgebakende traditie bestaat. Zij zien traditie als een model van het verleden, dat onscheidbaar is van de interpretatie van tradities in het heden. Traditionele activiteiten refereren aan het verleden, maar deze relatie is een meer symbolische en geen naturalistische relatie met het verleden en wordt gekarakteriseerd door continuïteit en discontinuïteit (Handler & Linnekin, 1984: 276). Traditie is een symbolisch proces, omdat het niet een objectief verschijnsel is, maar wordt gekenmerkt door een toegeschreven betekenis. Dit proces van betekenisgeving vindt plaats binnen groepen die de tradities delen (Handler & Linnekin, 1984).

In het heden krijgen tradities een betekenis, maar er wordt ook gerefereerd naar het verleden. Het symbolisch betekenis geven aan categorieën vormt een basis waarop sociale identiteit wordt geconstrueerd. Sociale identiteit wordt altijd geconstrueerd in relatie tot anderen en berust altijd op het onderscheiden van categorieën waar een bepaalde betekenis aan wordt gegeven (Handler & Linnekin, 1984).

VanderHaagen (2008) beschouwt de relatie tussen een gemeenschap en traditie als een circulair proces, waarbij tradities het leven van individuen binnen een gemeenschap vormgeven en waarbij de gemeenschap op zijn beurt toegewijd is aan tradities en deze uitdragen op een manier die de tradities steeds opnieuw revitaliseren (VanderHaagen, 2008: 538). De Westerse ideologie van traditie heeft zich over de wereld verspreid en is zo een internationaal model geworden. Tegenwoordig zetten mensen van over de hele wereld tradities in om zichzelf van anderen te onderscheiden door middel van het creëren van beelden over henzelf en anderen. Deze ideologie

gaat namelijk uit van een unieke culturele identiteit. Traditie is zo een symbolisch en betekenisvol middel om de culturele identiteit vorm te geven (Handler & Linnekin, 1984).

1.3. Context

In 1169 werd Ierland bezet door Engeland. Sindsdien viel Ierland 800 jaar lang onder Engels gezag (Harvey, 1992). Onder Engels gezag was het de Ieren niet toegestaan de eigen Ierse taal te spreken. Door het verbannen van de Ierse taal en het opleggen van het Engels, hoopten de Engelsen de Ierse identiteit en cultuur uit te wissen. Deze identiteit en cultuur werden namelijk gezien als de bron van het Ierse verzet tegen de kolonisatie. Het linguïstische imperialisme heeft veel effect gehad op de Ierse bevolking. Hoewel een meerderheid van de afgelegen gebieden in Ierland nog steeds uitsluitend Iers sprak in 1833, was ook daar het effect te merken van het Britse economische en militaire imperialisme op de Ierse taal en cultuur. Het economisch imperialisme van de Engelsen, bracht een industriële economie met zich mee en zorgde ervoor dat veel mensen van het platteland wegtrokken naar de steden. In rurale gebieden heerste grote armoede, dus deze gebieden werden meer en meer ontvolkt. Aangezien juist dit de gebieden waren waar nog Iers werd gesproken, verkleinde de Iers sprekende populatie drastisch. Tijdens de kolonisatie door de Engelsen is de Ierse gemeenschappelijke herinnering en identiteit op deze manier geërodeerd (Tymoczko& Ireland, 2003).

Aan het einde van de negentiende eeuw was er echter een intense belangstelling in het oude Ierland waar te nemen onder de bevolking. Dit was onder andere een reactie op modernisering. Deze heropleving van het oude Ierland droeg bij aan het Ierse nationalisme en deed de steun voor een onafhankelijk Ierland toenemen. Hieruit ontstond uiteindelijk de Anglo-Ierse oorlog die duurde van 1919 tot 1921. Na onderhandelingen werd uiteindelijk het Anglo-Ierse verdrag getekend waarmee de Ierse onafhankelijkheid bezegeld werd in december 1921. Door onenigheid over het accepteren van voorwaarden van het Anglo-Ierse verdrag, ontstond een korte burgeroorlog in 1922-1923 (Harvey, 1992: 1). Het behoud van Ierse tradities en folklore was een belangrijk doel van de nieuwe regering om zo een sterk gevoel van culturele identiteit te ervaren (Harvey, 1992). Dit kan daarom worden gezien als een vorm van 'identity politics' (Eriksen, 2007). Door deze geschiedenis van Ierland als een gekoloniseerd land (door Engeland), is er al een basis gelegd van lokaal verzet tegen centrale machten en is er tegelijkertijd een unieke Ierse cultuur ontstaan, die in tegenstelling staat tot de Engelse 'ander' (Fleming, 2004).

Ook in het huidige Ierland is ondanks (of juist dankzij) de doorgedrongen effecten van mondialisering een heropleving van de (traditionele) Ierse cultuur waar te nemen. De Ierse taal, traditionele Ierse muziek en andere Ierse tradities krijgen hernieuwde interesse (Fleming, 2004). Deze Ierse tradities worden gezien als authentiek Iers en staan daarom voor veel Ieren zelf en voor

toeristen symbool voor de Ierse cultuur. In het huidige (mondiale) Ierland heersen discussies over wie de Ieren 'altijd zijn geweest'. Deze identiteitskwestie zorgt voor een zoektocht naar- en herwaardering van - de Ierse cultuur, omdat mensen zich willen positioneren in een diverse wereld (Quinn, 2001). Dit is een veelvoorkomende reactie op effecten van mondialisering (Wang, 2007). Ierse tradities zoals muziek, weven en taal dienen daarom tegenwoordig als symbool voor de nationale of etnische identiteit van veel mensen (Fleming, 2004).

Vooral het Westen van Ierland wordt vaak gezien als het 'echte' Ierland. Deze Iers sprekende regio, ook wel de Gaeltacht genoemd, staat bekend om zijn traditioneel Ierse karakter en wordt dan ook door veel toeristen bezocht die het 'authentieke' Ierland willen ervaren (Quinn, 2001). In het postkoloniale tijdperk van de twintigste eeuw werd er veel strijd gevoerd over de Ierse identiteit. Zo was er ook de 'civil rights movement' onder Iers sprekende mensen van de Connemara Gaeltacht, die zichzelf behandeld zagen als tweederangs burgers in een Engels sprekende Republiek. Zij vonden dat de overheid niet genoeg moeite had gedaan voor de 'revival' van de Ierse taal en stelden het feit dat Engels nog steeds de dominante taal was aan de kaak (Tymoczko & Ireland, 2003: 13).

De Aran Islands behoren ook tot de Gaeltacht. Deze drie eilandjes vallen onder county Galway en liggen ten westen van Ierland. De Aran Islands bestaan uit drie eilanden: Inis Mór, Inis Meáin en Inis Oírr. Deze eilanden worden ook wel met Engelse namen aangeduid, te weten: Inishmore, Inishmaan en Inisheer. Iers is de eerste taal op de eilanden en veel Ierse tradities zijn er nog bewaard gebleven. Toch zijn ook hier effecten van mondialisering doorgedrongen en het grootste eiland Inis Mór is een echte toeristentrekpleister geworden (McNally, 1978). Inis Meáin (of Inishmaan) is het middelste eiland en heeft de meest geïsoleerde positie, waardoor het traditionele karakter het beste bewaard gebleven is. Het eiland is ongeveer vijf kilometer lang en drie kilometer breed (Pochin Mould, 1972). Volgens de laatste volkstelling in 2006, woonden er 154 mensen op Inis Meáin.[1] Landbouw, veehouderij en visserij zijn altijd de voornaamste middelen van bestaan geweest op het eiland en zijn dat nog steeds. De religie op het eiland is Katholiek en er is één kerk die elke zondag een kerkdienst houdt (Pochin Mould, 1972). Een bekende bezoeker van de Aran Islands was J.M. Synge, een toneelschrijver, die vaak op het eiland Inis Meáin verbleef. Hij was één van de eersten die het dagelijks leven op de eilanden vastlegde in 1907 in zijn boek 'The Aran Islands' (Synge, 1979).

[1] www.cso.ie, geraadpleegd 07-01-2012.

Hoofdstuk 2: Beschrijving van Inis Meáin

Inis Meáin is het middelste eiland van de drie Aran Islands die ten westen van Ierland in de Atlantische Oceaan liggen. Sinds 1970 is het eiland per vliegtuigje te bereiken. Deze biedt echter maar plek voor negen personen en is vrij duur. De meeste mensen bereiken het eiland daarom per boot, die twee keer per dag vanuit de dichtstbijzijnde haven Ros a'Mhil vaart. Deze tocht duurt ongeveer drie kwartier. Met de boot komt men aan in de nieuwe haven, die er sinds een aantal jaar ligt. Bij de haven is een stoep met lantaarnpalen erlangs. Wanneer men verder het eiland oploopt, blijkt al snel dat dit de enige stoep op het eiland is en ook de lantaarnpalen zijn schaars.

De eerste indruk van Inis Meáin wordt vooral gevormd door de vele stenen muurtjes die door het landschap slingeren. Het eiland bestaat uit kalkstenen platen en rotsen en is ongeveer drie kilometer breed en vijf kilometer lang en is vrij heuvelachtig. De meeste bebouwing is langs de hoofdweg, die horizontaal over het midden van het eiland loopt. Huizen zijn eenvoudig gebouwd, door de bewoners zelf. Een aantal traditionele 'cottages' met dikke stenen muren en rieten daken onderbreken het beeld. Hier en daar staan skeletten of ruïnes van wat ooit een huis of schuurtje is geweest. Voor de rest bestaat het eiland vooral uit stukken (meestal braakliggende) grond, die worden omheind door stenen muurtjes. In veel van de weides staan dieren, voornamelijk koeien en af en toe ook wat schapen, ezels of paarden. Er groeien hier geen bomen, enkel wat struiken en planten en in de lente bloeien er vele soorten bloemen. Vanaf Inis Meáin zijn de andere twee Aran Islands te zien. Aan de oostelijke kant van het eiland is in de verte Inis Mór te zien en aan de westelijke kant het kleinste eiland Inis Oírr.

Het aantal inwoners varieert tussen de 100 en 200 personen. In de zomer verblijft het grootste aantal mensen op het eiland. Naast de eilandbewoners, zijn er dan ook familieleden van de bewoners en toeristen aanwezig. Inis Meáin heeft een basisschool en een middelbare school. Op de basisschool zitten zes kinderen en op de middelbare school ongeveer twintig. Jonge mensen zijn nauwelijks te bekennen op het eiland, omdat zij vaak wegtrekken om te gaan studeren of werk te zoeken. Er wonen dan ook veel oudere mensen op Inis Meáin. De oude mensen die hulpbehoevend zijn worden door hun familie en andere eilandbewoners geholpen en door de twee verpleegsters van het eiland. Doordat het een kleine gemeenschap is kent iedereen elkaar en veel mensen zijn ook familie van elkaar. Door deze onderlinge verbondenheid is er een grote mate van gemeenschappelijkheid. Men helpt elkaar veel en iedereen weet alles van elkaar. Hierdoor is sociale controle automatisch al aanwezig, waardoor politie niet nodig is op het eiland.

Andere instanties of autoriteiten, zoals een burgemeester, zijn ook niet aanwezig. Drie keer per week bezoekt een dokter het eiland en verder zijn er permanent twee verpleegsters aan het werk. De priester komt op zondag met de boot van het eiland Inis Oírr om de kerkdienst te houden.

Hoewel in de zomermaanden redelijk veel toeristen komen, heeft Inis Meáin geen VVV of ander informatiepunt. Ook heeft het eiland geen politieke vertegenwoordiging of andere organisatie. De samenleving lijkt daarom redelijk egalitair te zijn, wat wil zeggen dat er weinig tot geen machtsverhoudingen of hiërarchieën zijn. Iedereen hoort bij de gemeenschap, ook de paar buitenlanders die op het eiland wonen.

Er is weinig werkgelegenheid op het eiland. Het leven staat hier dan ook niet in het teken van geld verdienen en uitgeven, maar men leeft met de dingen die men heeft. Veel mensen zijn voor een groot deel zelfvoorzienend. De meeste eilandbewoners zijn 'small farmers', die tegelijk aan landbouw, veehouderij, visserij en huizenbouw doen. Gespecialiseerd werk komt nauwelijks voor en er vindt geen massaproductie plaats. Het eiland heeft twee hotels, een aantal bed& breakfast's, een breifabriek, een kleine bibliotheek, een pub en een klein winkeltje wat tevens een postkantoor is. Dit biedt echter maar werkgelegenheid voor een klein aantal mensen, omdat het allemaal zeer kleinschalige ondernemingen zijn. Mannen zijn dus voornamelijk 'small farmer' en vrouwen werken vooral in de breifabriek, op de school of hebben andere kleine baantjes. Ook krijgen veel mensen een uitkering.

Het leven op Inis Meáin is rustig en eenvoudig. De belangrijkste voorzieningen zijn aanwezig, zoals stromend water, gas, elektriciteit en dergelijke. Toch zijn deze moderniseringen pas relatief laat geïntroduceerd. Vanaf 1977 had men elektriciteit en vanaf 1981 stromend water. Er zijn op het eiland nauwelijks plekken waar men geld uit kan geven, pinautomaten zijn dan ook niet aanwezig. Op Inis Meáin woont maar een kleine gemeenschap, waardoor het nooit erg druk is. Het straatbeeld wordt vooral bepaald door mannen, die in tuinen aan het werk zijn, huizen aan het (ver)bouwen zijn, zich met het vee bezighouden of gewoon een praatje met elkaar maken. Iedereen heeft een auto, brommer of tractor en deze worden overal voor gebruikt. Hoewel de afstanden klein zijn, verplaatst men zich voornamelijk met deze vervoersmiddelen en wordt er weinig gefietst of gelopen.

De benzine wordt geïmporteerd met het vrachtschip, net als vele andere goederen. Wanneer het vrachtschip aanmeert komen er vanaf het hele eiland auto's aanrijden om spullen op te halen. Ook wanneer de dagelijkse boot of het vliegtuigje aankomt of vertrekt, stromen er altijd een aantal mensen en auto's toe. De eilandbewoners zijn erg afhankelijk van deze diensten, omdat deze de verbinding vormen met de rest van Ierland.

Wanneer het erg slecht weer is, gaat er geen vliegtuigje of boot. De tijden van vertrek en aankomst van deze diensten zijn belangrijk in het dagelijks tijdsbesef van de mensen. Ook het weer is erg belangrijk, omdat dit bepaalt hoe het leven op het eiland verloopt. Het weer heeft ook invloed op het werk van de boeren. Doordat zij op een eiland wonen, staan de bewoners dus dicht in verbinding met de natuur. Het weer en de seizoenen bepalen het dagelijks leven. Er is ook een duidelijk verschil waar te nemen tussen de winterperiode en de zomerperiode. In de winterperiode is het heel rustig

op het eiland. Mensen zijn voornamelijk binnen, er wordt weinig ondernomen en de hotels en bed& breakfast's zijn vaak dicht. Ook de pub is alleen in het weekend open. Er zijn nauwelijks of geen toeristen op het eiland en er zijn weinig mensen op straat te zien. Pas vanaf begin maart lijkt het eiland weer tot leven te komen. Er zijn meer mensen op straat te zien, de hotels en dergelijke gaan open en iedereen is druk met voorbereidingen voor de zomerperiode. Huizen worden opgeknapt en geschilderd, tuinen worden bewerkt en overal worden lammetjes en kalfjes geboren. Ook zijn er steeds vaker toeristen op het eiland te zien. Deze toeristen komen vooral voor de natuur en het traditionele karakter van het eiland.

Op Inis Meáin werd al eeuwen geleden Iers gesproken en dit is altijd zo gebleven. Waar de rest van Ierland door de Engelse overheersing de Ierse taal voor een groot deel is kwijtgeraakt, is op de Aran Islands deze taal altijd blijven bestaan. Het vormt nog steeds de hoofdtaal van de eilanden en op Inis Meáin is dan ook alles in het Iers. Het Engels wordt alleen gesproken met bezoekers en een aantal inwoners die oorspronkelijk ergens anders vandaan komen en de taal niet spreken. In het dagelijks leven is Iers echter de hoofdtaal. De kerkdiensten zijn in het Iers, het onderwijs op de basisschool en middelbare school is volledig in het Iers en thuis en op straat wordt Iers gesproken.

Op de middelbare school zit een aantal leerlingen dat van het vaste land komt. Zij zijn speciaal naar het eiland gekomen om hun educatie in het Iers te kunnen volgen. De educatie op deze scholen is namelijk volledig Iers talig, wat op andere plekken in Ierland niet veel meer voorkomt. Deze kinderen verblijven in gastgezinnen. Ook komen er twee keer per jaar grote groepen Ierse studenten naar het eiland om Ierse taalcursussen te volgen. Zij verblijven ook in gastgezinnen en zo vormt dit een belangrijke inkomstenbron voor veel eilandbewoners. De Ierse taal is een belangrijke trekpleister van het eiland.

Op Inis Meáin is een sterke katholieke traditie aanwezig. Het geloof speelt nog een belangrijke rol en maakt een belangrijk deel uit van het dagelijks leven. Op het eiland zijn af en toe Mariabeelden en kruisen te zien, langs de weg of in tuinen. Mensen groeten elkaar met 'Dia dhuit', wat betekent 'god zegenen je' en dan wordt er geantwoord met 'Dia is Muire dhuit', 'God en Maria zegenen je'. De zondagse mis wordt door zeker de helft van de eilandbewoners bezocht en daarnaast worden er nog speciale missen gehouden op religieuze feestdagen. De moderniseringen zoals elektriciteit, televisie en dergelijke zijn de belangrijke veranderingen geweest in de laatste vijftig jaar, maar verder is er relatief weinig veranderd op het eiland. Vandaar dat het eiland vaak een traditioneel karakter wordt toegedicht door buitenstaanders.

Hoofdstuk 3: Tradities

3.1. 'Cead'

Het is 17 maart, St. Patrick's Day en een licht bewolkte dag. Ik loop richting het strand aan de oostelijke kant van het eiland, op weg naar het spel 'cead', wat elk jaar gespeeld wordt op Inis Meáin tijdens St. Patrick's Day. Naast het strand, tegenover de nieuwe begraafplaats ligt een groot grasveld omheind door muurtjes van op elkaar gestapelde stenen. Er hebben zich al heel wat mensen verzameld op het veld en het 'cead' spel lijkt al begonnen te zijn. Tegelijk met een aantal andere mensen klim ik over een muurtje om in het veld te komen. Hier voeg ik mij bij de toeschouwers die langs de rand van het veld staan te kijken.

In het veld staan twee grote groepen mannen. Elke groep is weer opgesplitst in twee teams van ongeveer zeven man. De vier teams vormen samen twee halve cirkels langs de rand van het veld. In het midden van de cirkel liggen houten sticks en cilindervormige houten kegeltjes. De sticks bestaan uit stukken drijfhout en zijn ongeveer een meter lang. Aan de onderkant zijn de sticks wat bijgeschaafd zodat ze makkelijker vast te houden zijn. De kegeltjes zijn ook van hout gemaakt en sommigen zijn beschilderd met de kleuren van de Ierse vlag of hebben een rode of zwarte markering. Iets voor deze verzameling van sticks en kegeltjes ligt een platte steen die van één van de muurtjes op het eiland is gehaald. Ongeveer dertig meter verderop ligt een dik touw horizontaal door het veld.

Omstebeurt kiezen de mannen een stick en een kegeltje uit en plaatsen het kegeltje tegen de platte steen. Dan geven ze met hun stick een tik tegen het kegeltje zodat deze de lucht in vliegt en vervolgens slaan ze het kegeltje zo hard mogelijk weg. De teams zijn omstebeurt aan de beurt. Wanneer het een man niet lukt een kegeltje weg te slaan, mag hij het niet opnieuw proberen, maar is de volgende aan de beurt. Wanneer het iemand wel is gelukt het kegeltje weg te slaan haalt hij zelf het kegeltje op uit het veld en legt het weer bij de verzameling in het midden van de groep. Een vrouw die naast mij staat legt mij de spelregels uit. Ze zijn nu bezig met de halve finale. Het is de bedoeling dat de mannen het kegeltje achter het touw slaan, dat verderop in het veld ligt. Wanneer hen dit lukt, krijgen ze een punt. Bij allebei de groepen waar twee teams tegen elkaar spelen staat een persoon die de punten van de beide teams bijhoudt. Het team dat als eerste zestig punten heeft, heeft gewonnen. Vervolgens spelen de twee winnende teams tegen elkaar in de finale.

Wanneer ik de spelregels snap, concentreer ik mij op het spel en bekijk de mannen die dit spel spelen. Zowel jonge als oudere mannen spelen mee. Een aantal mannen herken ik van het eiland, maar ook veel gezichten zijn nieuw voor mij, met name die van de jongere mannen. Op St. Patrick's Day komen veel familieleden van eilandbewoners naar het eiland, waaronder veel jonge mensen die zijn weggetrokken van het eiland om werk te zoeken of te studeren. Sommige van de mannen dragen een groene trui of blouse of hebben klavertjes vier opgespeld. Het is immers St.

Patrick's Day en dan is het traditie om in het groen gekleed te gaan.

De mannen hebben allemaal een verschillende manier van spelen. Sommige mannen zijn zeer geconcentreerd en lijken veel na te denken over hoe ze moeten slaan, anderen spelen weer wat nonchalanter. Een jongen van een jaar of twintig met een grijs joggingpak aan, legt zijn kegeltje tegen de steen, focust zijn blik erop en beweegt een aantal keer met zijn stick ernaartoe om te kijken hoe hij het beste kan slaan. Vervolgens slaat hij het kegeltje omhoog, maar mist, waardoor hij het niet weg kan slaan. Hij vloekt hard in het Iers en gooit zijn stick weg. Zijn teamgenoten slaken wat teleurgestelde kreten en het volgende team is weer aan de beurt. Van dit team komt er een wat oudere man naar voren met een groene trui en een groene muts op, met daarop klavertjes vier gespeld. Hij slaat in één keer het kegeltje hard weg en deze land achter het touw in het veld. Hij kijkt tevreden en loopt het veld in om zijn kegeltje op te halen. Zijn team is opgetogen en in het publiek wordt geklapt. De spelers zelf zijn vrij fanatiek wanneer ze aan slag zijn. Wanneer er iemand aan slag is kijken de teams oplettend mee of de worp achter het touw komt en praten ondertussen met elkaar. Af en toe laten ze hun teleurstelling of vreugde merken, maar over het algemeen staan ze er redelijk rustig bij.

De toeschouwers lijken niet een bepaald team aan te moedigen, maar klappen soms als iemand een punt scoort. Sommige toeschouwers staan aandachtig naast de teams toe te kijken, maar de meeste mensen lijken er vooral voor de gezelligheid te zijn. Het publiek bestaat uit vrouwen, mannen, jongeren en kinderen. Veel kinderen zijn aan het oefenen voor het spel langs de kant van het veld. Er staan een aantal ouders bij die ze aanwijzingen geven of ze aanmoedigen. De kinderen spelen nog geen echte wedstrijden, maar oefenen vooral het slaan. De volwassenen staan verspreid door het veld. Sommige staan naast de teams het spel te volgen of maken foto's. Anderen letten op de kinderen die aan het spelen zijn en weer anderen staan wat verderop met elkaar te praten. Ook jongeren staan wat met elkaar te praten of zitten tegen de muur aan, langs de rand van het veld. Er wordt hier en daar wat bier gedronken uit blikjes die men zelf heeft meegenomen. Ook een aantal spelers drinkt af en toe een biertje. Veel mensen hebben iets groens aan of iets met klavertjes versierd.

Telkens wanneer er een kegeltje wordt weggeslagen is het getik van hout op hout te horen. Er klinkt gelach en af en toe klinken er flarden van gesprekken in het Iers of Engels. Ook de zee is te horen, die net buiten het veld tegen de rotsen slaat. Het spel duurt in totaal de hele middag en daarom blijft niet iedereen het hele spel volgen. Af en toe lopen er mensen weg of komen er nieuwe mensen bij. Wanneer ik een aantal uur heb staan toekijken begin ik het koud te krijgen en loop met een aantal vrouwen samen naar huis. Als ik 's avonds in de pub kom, hoor ik welk team er heeft gewonnen. Het kegeltje van dit team wordt tentoongesteld in de pub, naast de winnende kegeltjes van de afgelopen jaren.

Foto 1: Het ‘cead’ spel op Inis Meáin. (Foto: Viola Parlevliet)

Op Inis Meáin zijn diverse tradities aanwezig. Het hierboven beschreven ‘cead’ spel, wat plaatsvindt op St. Patrick’s Day, is hier een voorbeeld. Veel van deze tradities zijn seizoensgebonden, waardoor ik tijdens mijn onderzoeksperiode niet alle tradities heb kunnen waarnemen of bijwonen. Ik spits mij daarom met name toe op tradities die in mijn onderzoeksperiode voorkwamen en die een belangrijke rol spelen op het eiland. De drie tradities die ik het meest zal behandelen zijn St. Brigid’s Day, tuinieren en St. Patrick’s Day. Door mijn eigen deelname aan deze tradities en mijn observatie ervan, kan ik hier het beste een beeld van schetsen. Een andere traditie die ik heb bestudeerd is breien. Deze zal dus ook kort aan bod komen. Verder zal er nog iets gezegd worden over currachs (traditionele boten) en traditionele huizen. Hieronder zullen de tradities die in deze scriptie worden behandeld kort beschreven worden, waarna ze zullen worden geanalyseerd aan de hand van theorieën.

3.2. Tradities van Inis Meáin

Ten eerste is er het hierboven genoemde spel ‘cead’. Dit wordt elk jaar gespeeld op St. Patrick’s Day, wat wordt gevierd op 17 maart. Dit is een nationale feestdag in Ierland ter ere van Saint Patrick, die

het christendom naar Ierland heeft gebracht. In de middag of de avond gaat iedereen de pub in en feest men door tot in de late uurtjes. St. Patrick's Day wordt verder op Inis Meáin gevierd, door eerst 's ochtends naar een speciale kerkdienst te gaan ter ere van Saint Patrick en in de middag wordt er een speciaal spel gespeeld, genaamd 'Cead'. Dit spel wordt al generaties lang gespeeld op St. Patrick's Day, niemand weet precies wanneer en hoe het is ontstaan, maar zo lang men zich kan herinneren wordt het al gespeeld. Dit spel wordt alleen door mannen gespeeld. Het kegeltje van het winnende team wordt in de pub geplaatst. Daar staat van elk jaar een kegeltje van het winnende team met alle namen van de teamleden erop. Er staat al een hele rij van kegeltjes van de afgelopen jaren. De pub dient in Inis Meáin dan ook als plek waar prestaties tentoongesteld worden, omdat er verder geen geschikte openbare algemene plekken zijn waar dit gedaan kan worden. Wat opvalt bij deze Cead game is dat voor het spel natuurlijke materialen uit de omgeving worden gebruikt. Net als bij veel andere tradities op Inis Meáin, zoals het tuinieren, gebruikt men wat de omgeving hen biedt. Het spel is populair op het eiland. Iedereen leeft ernaartoe en het trekt veel toeschouwers.

Een tweede belangrijke traditie die met religie verbonden is, is St. Brigid's Day, wat wordt gevierd op 1 februari. Saint Brigid is een belangrijke heilige voor de mensen van Inis Meáin, omdat dit een agrarische samenleving is, waar men voor een groot deel afhankelijk is van de oogst en het vee. Saint Brigid weert ziekten af en beschermt het vee en de oogst. Binnen het katholieke geloof, wat erg belangrijk is in Ierland en specifiek op Inis Meáin, neemt Saint Brigid ook een belangrijke plaats in omdat zij als de pleegmoeder van Jezus wordt gezien. Zij is een heilige uit voorchristelijke tijd die in Ierland een klooster heeft opgericht. Ze is in het christendom opgenomen en wordt al lange tijd vereerd in Ierland. Hoewel Saint Brigid voor heel Ierland een belangrijke heilige is, wordt haar feestdag niet meer overal op traditionele wijze gevierd. Op Inis Meáin wordt dit echter nog wel intens gedaan. De avond voor St. Brigid's Day gaan de jongste meisjes van het eiland met een versierde pop, de Bridóg, langs elk huis om de zegen van Saint Brigid te geven. Deze traditie is al generaties lang op Inis Meáin aanwezig. Echter, het dreigt te verdwijnen. Waar er ongeveer vijftig jaar geleden nog 22 meisjes rondgingen met de Bridóg, zijn dit er tegenwoordig nog maar 3. Dit heeft te maken met de sterk afgenomen populatie. Men zou het jammer vinden als deze traditie verdwijnt, want de traditie wordt al generaties lang doorgegeven. Op St. Brigid's Day zelf is er een speciale mis ter ere van Saint Brigid. Tijdens de mis worden de 'Brigid's crosses' gezegend die mensen van huis hebben meegenomen. Deze kruisjes zijn gemaakt van riet en wanneer deze gezegend zijn, worden ze in huis opgehangen om het huis zo de rest van het jaar te beschermen.

Een volgende belangrijke traditie vindt plaats in de maanden februari en maart, dan worden de tuinen klaargemaakt voor het zaaien. De techniek die hiervoor gebruikt wordt is al erg oud en wordt van generatie op generatie doorgegeven. Het is tevens de enige techniek van aardebewerking die op het eiland mogelijk is, omdat de ondergrond van het eiland bestaat uit steen

met daarop maar een dunne laag aarde. De aarde moet daarom eerst opgehoogd worden. Dit ophogen gebeurt met een spa, zodat er uiteindelijk heuveltjes met daarnaast gleuven ontstaan in lange rijen. Op de heuveltjes aarde wordt zeewier gelegd, wat dient als voeding voor de aarde omdat hier veel zout inzit. Dit zeewier spoelt het hele jaar aan, maar heeft eind februari en begin maart de meeste kracht en is dan het beste om te gebruiken. Bovenop de laag zeewier komt weer een laag aarde, die uit de gleuven wordt gehaald. Daarna kan er gezaaid worden. Vanaf halverwege februari tot eind maart zijn er overal op het eiland mannen bezig met het bewerken van de aarde. Het belangrijkste wat gezaaid wordt is aardappel, daarnaast worden er vaak nog knollen en uien verbouwd. De groenten worden tegenwoordig voornamelijk verbouwd voor eigen gebruik. Vroeger werd een deel van de oogst ook per currach (traditionele boot) naar county Clare gebracht om daar te verkopen. Al zolang men zich kan heugen, wordt er op deze manier groente verbouwd op Inis Meáin. Een andere manier van akkerbouw is volgens de bewoners ook niet mogelijk. Net als bij de Cead game gebruikt men ook hier wat de omgeving hen biedt. Men heeft zich dus op deze manier met de natuur verbonden, om zo te kunnen overleven. Het tuinieren, zit in het dagelijks leven en de cultuur verweven.

Foto 2: Traditionele tuin: verschillende stadia van aardebewerking. (Foto: Viola Parlevliet)

Ook breien is een traditie waar het eiland bekend om staat. Vooral de Aran sweaters zijn beroemd. Toen Inis Meáin nog een echte vissersgemeenschap was, breiden de vrouwen truien die ze op straat verkochten aan vissers. Het vormde zo voor veel vrouwen een inkomstenbron. De truien werden met de hand gemaakt en hadden unieke breipatronen. Deze traditie is echter wel veranderd. Waar het breien vroeger vooral gebeurde om geld te verdienen, is het tegenwoordig meer een hobby geworden. Met de komst van de breifabriek op het eiland werd de handarbeid van de vrouwen veelal overbodig. In de breifabriek worden de Aran sweaters door machines gemaakt en vanuit Inis Meáin geëxporteerd over de hele wereld. Deze traditie staat in verbinding met een andere traditie, namelijk het vissen. Zoals zojuist genoemd is, werden truien voor vissers gemaakt. Deze truien moesten hen tegen de ruwe weersomstandigheden beschutten. Het vissen gebeurde in een currach, dit is een speciaal soort roeiboot. De eilandbewoners vertelden dat deze boot de beste techniek is om mee te vissen en dat ze daarom nog steeds gebruikt worden. Tegenwoordig worden ze wel met andere materialen gemaakt die duurzamer zijn en zijn ze vaak uitgerust met een motor. Één keer per jaar wordt er een currach race gehouden tussen de drie eilanden. Op het eiland zie je veel van deze boten liggen in tuinen en bij de oude haven.

Foto 3: Een aantal currachs. (Foto: Viola Parlevliet)

3.3. Heden en verleden

Zoals eerder beschreven staat een aantal tradities op Inis Meáin in relatie tot meer algemene nationale of religieuze tradities in Ierland. Echter, zij krijgen op Inis Meáin een lokale invulling. St. Patrick's Day bijvoorbeeld, is in Ierland een nationale feestdag die overal gevierd wordt. Op Inis Meáin krijgt deze dag echter een lokale invulling door het spelen van 'cead', zoals hierboven beschreven. Dit spel hoort specifiek bij St. Patrick's Day en is uniek voor Inis Meáin. Deze traditie is duidelijk verbonden met de eilandgemeenschap omdat de traditie al generaties lang binnen deze gemeenschap circuleert.

Een andere traditie die in relatie staat tot een nationaal religieuze traditie is het vieren van St. Brigid's Day. Ook dit feest krijgt op Inis Meáin een lokaal karakter, doordat er de avond voor St. Brigid's Day met een pop wordt rondgegaan langs alle huizen van het eiland. In de rest van Ierland wordt St. Brigid's Day voornamelijk in kerkdiensten gevierd en in county Clare is een heilige bron waar mensen op St. Brigid's Day naartoe trekken om genezen te worden. Zo is te zien dat verschillende lokale tradities wel in een bredere of meer algemene context te plaatsen zijn.

Dit sluit aan bij de visie van de sociologen van de Chicago School, die rurale gemeenschappen als een 'part-society' zien, waarvan de tradities in relatie staan tot de meer algemene tradities van een land (Noyes, 2009: 246). Binnen het klassieke paradigma worden deze gemeenschappen vaak gezien als 'keepers of the past'. Door hun geïsoleerde positie zouden rurale gemeenschappen oude tradities in stand houden, die in de meer geürbaniseerde gebieden al zijn verdwenen (Noyes, 2009: 245). Met name wanneer men mondialisering bij dit debat betrekt, zijn de twee visies niet met elkaar in overeenstemming. Gemeenschappen en lokale plekken staan tegenwoordig steeds meer in verbinding met elkaar door effecten van mondialisering zoals handel, migratie en moderne technologische systemen. Hierdoor zijn ook moderniseringen overal doorgedrongen en kan daarom nauwelijks nog gesproken worden van rurale gemeenschappen als 'keepers of the past' (Kottak, 2008).

Inis Meáin vormt binnen dit debat enigszins een uitzondering. De eilandgemeenschap kan namelijk niet slechts onder de visie van de Chicago School geschaard worden of die van het klassieke paradigma van 'keepers of the past'. Beide theorieën zijn tegelijkertijd aanwezig op het eiland. Enerzijds staan de lokaal ingevulde tradities in verband met nationale Ierse tradities, zoals zojuist is beschreven. Aan de andere kant kan de rurale gemeenschap van Inis Meáin ook worden gezien als 'keeper of the past'. Veel van mijn informanten vertelden mij dat ondanks een aantal effecten van mondialisering zoals toerisme, migratie en moderniseringen, de cultuur van het eiland weinig veranderd is. Dit kan voor een groot deel verklaard worden door de geïsoleerde positie die het eiland lange tijd heeft gehad. Hierdoor zijn tradities op het eiland goed bewaard gebleven en zijn ze altijd

blijven circuleren binnen de gemeenschap. Oude Ierse tradities zijn hier nog steeds levend, zoals het vereren van St. Brigid of de speciale manier van tuinieren. Ook de Ierse taal is een belangrijk kenmerk van het eiland. Deze tradities zijn op Inis Meáin nog steeds onderdeel van de cultuur, terwijl ze op veel andere plekken in Ierland al zijn verdwenen.

In het publieke discours in Ierland lijken Ierse eilanden en met name de Aran Islands dan ook symbool te staan voor het oude en traditionele Ierland en zo worden deze eilandgemeenschappen gezien als 'keepers of the past' (Boey, 2008). Dit komt niet alleen door de geringe mate van mondialisering en modernisering op de eilanden, maar ook door de koloniale geschiedenis van Ierland. De Ieren zijn achthonderd jaar lang overheerst door de Engelsen en zijn tijdens deze overheersing veel kenmerken van de Ierse identiteit kwijtgeraakt, zoals oude tradities en de Ierse taal. Aan het einde van de negentiende eeuw ontstond er een 'opleving' van de Ierse cultuur. In het Westelijke deel van Ierland, de Gaeltacht, was de Ierse cultuur het meest intact gebleven en vooral de eilanden werden gezien als een onbezoedelde plek, waar een prekoloniale Ierse cultuur nog aanwezig was (Boey, 2008: 19). Vooral binnen de literaire wereld kregen de eilanden een belangrijke rol, omdat schrijvers zoals Yeats en Synge de eilanden zagen als ".. a place where a sense of Irish roots and origins could be rediscovered." (Boey, 2008: 19). Dit idee heerst nog steeds onder de Ierse bevolking. Het 'authentieke' karakter van de Aran Islands wordt ook veel benadrukt in de toeristenbranche. Op een folder van de 'Aran Island Ferries' staat bijvoorbeeld als slogan: "sail in comfort and luxury to an island culture older than time". Daarom lijkt de visie van rurale gemeenschappen als 'keepers of the past' wel te gelden met betrekking tot hoe er naar Inis Meáin wordt gekeken door de buitenwereld.

De bestudeerde tradities op Inis Meáin zijn allemaal ontstaan in een ver verleden. Wanneer de mensen over een bepaalde traditie vertelden benadrukten zij altijd dat deze traditie al generaties lang op het eiland aanwezig was. Wanneer hen werd gevraagd hoe lang deze tradities dan al op het eiland waren, werd er nooit een tijdsperiode of jaartal gegeven, maar werd er altijd verteld dat hun ouders het al zo deden en hun grootouders en de ouders daarvan etc. De tijdsdimensie leek dus een belangrijk onderdeel van de traditie te zijn. Zoals Shils (1971) stelt, dient het refereren naar het verleden vaak als legitimatie van een traditie, omdat de tijdsstructuur van een traditie vaak een symbolisch onderdeel van de traditie zelf word (Shils, 1971). Dit was op Inis Meáin ook het geval. Met name rondom het spel 'cead' was er weinig of geen kennis over de oorsprong van het spel onder de eilandbevolking, men kon er slechts naar gissen. Één vrouw verklaarde in een wat lollige bui dat ze het waarschijnlijk zijn gaan spelen omdat ze zich verveelden. Toch werd dit spel als een belangrijke traditie van het eiland gezien door de meeste mensen. Wanneer hen werd gevraagd welke tradities Inis Meáin kende, werd er al snel verteld over het 'cead' spel op St. Patrick's Day. Ook toen hen werd gevraagd waarom alleen mannen dit spel spelen was het antwoord vaak: "omdat dit altijd al door

mannen wordt gespeeld".[2] Vrouwen leken niet de behoefte te voelen hieraan mee te doen en dit leek ook niet de bedoeling te zijn. Het feit dat het spel al generaties lang werd gespeeld leek belangrijker dan de oorsprong van het spel. Deze traditie werd als het ware aangenomen zonder kritisch te bekijken.

Alleen wanneer er overeenstemming over een bepaalde traditie bestaat kan deze worden doorgegeven (Shils, 1971). Deze overeenstemming leek bijvoorbeeld te bestaan over de regel dat alleen mannen het spel 'cead' spelen en over de perceptie dat het een belangrijke traditie is omdat het al generaties lang werd gespeeld. Doordat hier overeenstemming over bestond kon de traditie worden doorgegeven. Dit doorgeven gebeurt binnen een leerproces (Shils, 1971). Bij het 'cead' spel was te zien dat kleine kinderen al stonden te oefenen naast de volwassen mannen die het spel speelden. Het leerproces was hier duidelijk al begonnen door het nabootsen van de volwassenen. Ook stonden er een aantal ouders omheen die aanwijzingen gaven aan de kinderen. Het doorgeven of overnemen van deze traditie leek voornamelijk onbewust te gebeuren. Het werd als iets vanzelfsprekends gezien en in het proces van overname werd er niet kritisch naar de traditie zelf gekeken.

Alleen wanneer een bepaalde gewoonte of gebruik over verschillende generaties wordt doorgegeven kan het een traditie genoemd worden (Noyes, 2009). Het proces van overname bestaat echter niet alleen uit het aanbieden van tradities, maar ook uit het accepteren ervan. Binnen dit proces van overname kan de vorm of het karakter van een traditie daarom worden aangepast of veranderd. Dit kan te maken hebben met praktische omstandigheden, maar komt voornamelijk doordat het een proces van interpretatie is. Tradities worden meegenomen uit het verleden, maar krijgen een betekenis in het heden. Een traditie is dus niet afgebakend, maar voortdurend onderhevig aan verandering door de interactie van heden en verleden (Handler & Linnekin, 1984).

Het tuinieren op Inis Meáin is een traditie die al vele generaties wordt doorgegeven binnen een leerproces. Het is de enige manier om de aarde te bewerken en wordt daarom nog steeds op dezelfde manier gedaan. Toch is er ook bij deze traditie een verandering te zien. Vroeger werkten mannen en vrouwen samen in het veld, waarbij de man de aarde bewerkte en de vrouw de zaadjes plantte. Tegenwoordig wordt het tuinieren alleen nog door mannen gedaan. Deze verandering komt niet alleen door praktische omstandigheden, maar ook door veranderde genderrollen. Het werk wat tegenwoordig wordt gedaan door mannen, werd vroeger voornamelijk gedaan door vrouwen. De mannen waren namelijk uit vissen en hadden hier geen tijd voor. De traditie in zichzelf is dus niet veranderd, maar de sociale rollen die erbij horen wel. De traditie krijgt betekenis in het heden, waar andere genderrollen heersen dan in het verleden. Er blijft dus wel een link met het verleden, maar de

[2] Dit kwam in drie verschillende informele gesprekken naar voren.

traditie wordt wel aangepast aan de huidige situatie.

Ook in het 'cead' spel zijn veranderingen te zien. Hierbij is met name de uitvoering van het spel veranderd. Vroeger werd het spel gespeeld in een willekeurig veld van één van de deelnemers en tegenwoordig wordt het in een algemeen veld gespeeld die het meest voor dit spel geschikt is. Ook werd het spel vroeger tussen twee delen van het eiland gespeeld. Het westelijke deel van het eiland vormde een team en speelde tegen het team van het oostelijke deel van het eiland. Tegenwoordig speelt iedereen door elkaar in teams.

De sociale functie van de breitraditie is ook veranderd. Waar het breien vroeger vooral als levensonderhoud diende, is het tegenwoordig voornamelijk een hobby van veel vrouwen op het eiland. Ook de traditie van rondgaan met de pop de avond voor St. Brigid's Day, lijkt te veranderen. Dit was vroeger een belangrijke traditie en is dat tegenwoordig nog steeds. Echter, het lijkt tegenwoordig minder nadruk te krijgen doordat er erg weinig jonge meisjes op het eiland wonen. Deze traditie dreigt daarom te verdwijnen. Veel mensen lijken dit jammer te vinden, met name de ouderen, die vroeger zelf ook met de Bridóg zijn rondgegaan.

Ondanks de veranderingen die tradities hebben ondergaan, lijken de eilandbewoners het wel belangrijk te vinden de eilandcultuur in stand te houden. Aangezien tradities een belangrijk onderdeel van de cultuur zijn, zijn deze daarom ook belangrijk om te behouden (Shils, 1971). De behoefte om tradities te behouden is volgens Shils (1971) één van de mechanismen van bestendigheid. Deze mechanismen van bestendigheid zijn gekoppeld aan noties van het verleden. Mensen hebben vaak een fascinatie met het verleden en voelen ook de behoefte om hun identiteit te ontlenen aan bepaalde gebruiken, spullen of gebeurtenissen uit het verleden omdat deze een speciale culturele of sociale waarde bevatten (Shils, 1971: 122). Daarover gaat het in de volgende paragraaf.

3.4. Sociale en culturele betekenis van tradities

Tradities op Inis Meáin zijn vooral verbonden met religie, arbeid en cultuur. Aangezien religie, arbeid en cultuur voor een belangrijk deel het dagelijks leven vormen en deze inhoud geven, zijn de tradities die hieronder vallen automatisch ook ingebed in het dagelijks leven. Tradities die verbonden zijn met religie zijn St. Brigid's Day en St. Patrick's Day. Op deze feestdagen worden de beide heiligen de hele dag vereerd. Niet alleen op de feestdag zelf spelen deze heiligen een rol, maar ook door het jaar heen bidt men tot hen en dienen zij als beschermheiligen die mensen en dieren behoeden voor ziekten en onheil. St. Brigid's Day dient tevens als een markeerpunt, waarna de lente begint. Het dagelijks leven verandert hierna. Alles komt tot leven, zowel de natuur als de mensen. Men gaat weer naar buiten, de tuinen worden klaar gemaakt en het eiland wordt klaargemaakt voor het drukke zomerseizoen met bezoekers en toeristen. Het katholieke geloof speelt op Inis Meáin dan ook

een grote rol. Voor elke speciale religieuze dag wordt een speciale mis gehouden. Zo werden er tijdens mijn onderzoeksperiode speciale missen gehouden voor St. Brigid's Day, Candlemas en St. Blazius, Aswoensdag, St. Patrick's Day en de heilige week voor Pasen.

Een traditie die verbonden is met arbeid is tuinieren. Dit heeft nog steeds een centrale rol in het dagelijks leven, omdat het zorgt voor voedsel. Men in van oudsher voor een groot deel zelfvoorzienend en tegenwoordig wordt nog steeds veel eigen groenten verbouwd. Deze traditie is niet weg te denken uit de cultuur omdat met name de aardappel nog steeds één van de belangrijkste voedingsbronnen is voor de gemeenschap. Ook de currachs (boten) zijn nog verbonden met werk en levensonderhoud, omdat hiermee gevist wordt. Een belangrijk kenmerk van de traditionele cultuur op Inis Meáin is de Ierse taal. Deze taal is al sinds eeuwen verbonden met de eilandgemeenschap. Tegenwoordig is dit nog steeds de hoofdtaal. Inis Meáin heeft zelfs een eigen dialect van het Iers.

Doordat tradities op Inis Meáin sterk in het dagelijks leven verweven zijn, vormen zij een onlosmakelijk deel van de gemeenschap. Ook zijn de tradities sterk verbonden aan het eiland, doordat het eiland een afgebakende ruimte is die lange tijd vrij geïsoleerd is geweest van het vaste land. Hierdoor zijn tradities weinig beïnvloed door de buitenwereld en zijn zij altijd blijven circuleren binnen de eilandgemeenschap. Door de circulatie van tradities binnen een bepaalde groep, blijven de tradities verbonden met deze groep en doordat een groep vaak verbonden is met een bepaalde locatie, zijn tradities ook automatisch verbonden met deze locatie (Noyes, 2009). Ook zorgen tradities ervoor dat mensen binnen een groep zich verbonden voelen met elkaar. Doordat mensen binnen een bepaalde groep dezelfde tradities delen, wordt hun lidmaatschap van die groep bevestigd en zo dienen tradities als een symbool voor de sociale cohesie binnen een groep (Hobsbawm, 1992).

Dit is duidelijk zichtbaar op Inis Meáin, waar tradities en het dagelijks leven een collectief karakter hebben. De hele eilandgemeenschap keek uit naar St. Patrick's Day en naar het 'cead' spel. Bij dit spel komt het hele eiland bijeen om mee te spelen of toe te kijken. Niet alleen de eilandbewoners zelf zijn hierbij aanwezig, maar ook veel familieleden die oorspronkelijk van het eiland komen. Deze dag lijkt dan ook bijna als een soort reünie te dienen, waar iedereen die bij het eiland hoort samenkomt. Op het hele eiland heerst een feestelijke stemming en na afloop van het spel gaat men gezamenlijk de pub in. Echter, niet alleen speciale feestdagen geven het collectieve karakter van de eilandgemeenschap weer, maar ook de dagelijkse tradities en bezigheden. De mannen helpen elkaar bij het bouwen van huizen, het verweiden van het vee en het tuinieren. Ook helpen er af en toe vrouwen en kinderen mee.

De gehele periode dat ik op het eiland verbleef, werd er tegenover mij een huis verbouwd door één man. Echter, bijna elke dag kwam er wel iemand een kijkje nemen, een praatje maken of helpen. Soms hielp een familielid, maar vaak ook waren er andere mannen van het eiland die zich ermee gingen bemoeien. Ook wanneer de mannen aan het tuinieren waren kwamen er vaak andere

mannen voorbij die even kwamen kijken of helpen. De oogst die voortkomt uit het tuinieren wordt gedeeld met familieleden die zelf niet in staat zijn groenten te verbouwen. Zo hebben deze traditionele activiteiten een sterke bindende werking voor de gemeenschap. Door gedeelde dagelijkse ervaringen en gedeelde tradities voelt men zich verbonden met elkaar en dit dient als basis voor het vormen van een gemeenschap (Hobsbawm, 1999).

De tradities op Inis Meáin lijken daarom vooral onder het eerste type van tradities te vallen zoals die door Hobsbawm zijn beschreven in zijn boek 'invented traditions'. Dit eerste type van tradities dient namelijk als een symbolische weergave van een gemeenschap (Hobsbawm, 1999). De andere twee typen van tradities zoals die door Hobsbawm zijn benoemd, lijken minder aan te sluiten bij tradities op Inis Meáin, omdat deze typen van tradities voornamelijk dienen als een legitimatie en institutionalisering van autoriteiten (Hobsbawm, 1999). Op Inis Meáin zijn echter weinig tot geen autoriteiten of hiërarchische verschillen aanwezig op het eiland, waardoor tradities niet kunnen worden gezien als een legitimatie hiervan. Echter, wel kan een kanttekening geplaatst worden bij religieuze tradities zoals St. Brigid's Day en St. Patrick's Day, omdat deze tradities vanuit kerkelijke instanties zijn ontstaan. De katholieke kerk heeft duidelijk een grote invloed op het eiland. Religieuze tradities zouden daarom ook onder de laatste twee typen van tradities kunnen vallen, die als doel hebben om waardesystemen, overtuigingen en gedragsregels in te prenten (Hobsbawm, 1999). Door de katholieke kerk wordt op deze manier Christelijke waarden en normen ingeprent bij de gemeenschap en hierdoor blijft het geloof een belangrijke rol spelen.

Tradities zijn in het dagelijks leven verweven op Inis Meáin. Hierdoor hebben zij een belangrijke sociale betekenis. Dit zou je daarom ook wel 'levende tradities' kunnen noemen, omdat zij nog een belangrijke rol spelen in het sociale leven van de gemeenschap. Deze staan in tegenstelling tot de 'dode tradities', die hun sociale betekenis voor een groot deel hebben verloren, maar waarvan de culturele betekenis meer nadruk heeft gekregen. De nadruk op de culturele betekenis van tradities komt vooral voort uit het vastleggen van cultureel erfgoed (Noyes, 2009). Wanneer tradities worden beschouwd als cultureel erfgoed en als zodanig worden vastgelegd, kunnen er twee dingen gebeuren. Tradities kunnen ofwel een tweede leven krijgen, of tradities kunnen door het proces van vastlegging worden 'dood gemaakt'. Op Inis Meáin zijn beide gevolgen waar te nemen.

Een traditie die een tweede leven heeft gekregen doordat het werd vastgelegd als cultureel erfgoed is het traditionele huis of 'cottage'. Vroeger werden alle huizen op Inis Meáin van steen gebouwd en het dak werd bedekt met rogge, wat lijkt op een rieten dak. Het was echter veel werk om het dak te onderhouden, omdat elk jaar het dak moet worden gerepareerd en gecontroleerd. Toen het mogelijk werd de huizen met moderne materialen te bouwen, is men tot deze methodes overgegaan. Hierdoor zijn de traditionele huizen verwaarloosd geraakt en voor een deel verdwenen.

Tegenwoordig kan men echter een subsidie/fonds krijgen voor een traditioneel huis waarvan het dak nog in goede staat is. Een aantal mensen heeft hier gebruik van gemaakt en zorgt voor het onderhoud van deze huizen en daken. Deze huizen worden namelijk gezien als cultureel erfgoed en daarom wordt het behoud van deze huizen gestimuleerd. Zo heeft deze traditie een tweede leven gekregen doordat het is vastgelegd als cultureel erfgoed. Wanneer dit niet zou zijn gebeurd, zouden deze huizen geheel verwaarloosd en uiteindelijk verdwenen zijn.

Een traditie die echter 'dood' is gemaakt door het vastleggen als cultureel erfgoed is de breitraditie. Vroeger was het breien voornamelijk een bron van inkomsten en had zo een belangrijke sociale betekenis, omdat het in het dagelijks leven van de bewoners was ingebed. Tegenwoordig is het karakter van deze traditie veranderd. Er staat nu een breifabriek op het eiland die de productie van gebreide truien verzorgt en voor de bewoners zelf is het breien daarom meer een hobby geworden. Doordat het is vastgelegd als een cultureel monument van de Aran Islands, heeft het zijn sociale betekenis voor een groot deel verloren. Zo is deze traditie door het proces van vastlegging als cultureel erfgoed als het ware 'dood' gemaakt. Tradities worden op deze manier stopgezet in de tijd en tot een monument van culturele identiteit gemaakt (Noyes, 2009). Wanneer het niet als cultureel erfgoed zou zijn vastgelegd, zouden de traditionele huizen zijn verdwenen, maar zou de breitraditie waarschijnlijk juist zijn oude karakter hebben behouden.

Hoofdstuk 4: Culturele identiteit

4.1. Collectiviteit

Zoals in het theoretisch kader al is geschetst, zijn collectieve identiteitsconstructies ingebed in netwerken van sociale relaties. Doordat mensen bepaalde ervaringen met elkaar delen voelen zij zich onderdeel van een groep (Eder, 2009). Collectieve identiteit refereert in dit geval aan de eilandbewoners van Inis Meáin. Zij vormen op verschillende manieren een collectieve groep. Doordat zij op een klein eiland wonen maken ze allemaal deel uit van de eilandgemeenschap. Ook door familierelaties zijn zij onderling met elkaar verbonden. Er zijn ongeveer drie grote families op het eiland te onderscheiden en hierdoor is bijna iedereen op één of andere manier wel familie van elkaar. De eilandbewoners voelen zich onderdeel van de gemeenschap doordat ze dezelfde dagelijkse ervaringen delen. Veel mensen hebben dezelfde soort werkzaamheden, namelijk tuinieren, vee houden, vissen en huizen bouwen. Men viert samen bepaalde feestdagen en deelt dezelfde tradities. Ook ervaart men dezelfde problemen die gerelateerd zijn aan het leven op een eiland. De culturele identiteit van bewoners van Inis Meáin is daarom ook vooral een collectieve identiteit. Culturele identiteit is namelijk één van de manifestaties van collectieve identiteit (Abádi-Nagy, 2003).

4.2. Culturele identiteit op Inis Meáin

Zoals eerder genoemd is er een essentialistische en een constructivistische benadering van culturele identiteit. Bij de essentialistische benadering staat vooral de cultuur op zich centraal en wordt deze gekoppeld aan een bepaalde gemeenschap. Omdat deze benadering een eenvoudig te behappen visie op culturele identiteit hanteert, is deze visie dominant binnen het publieke discours (Tempelman, 1999).

Dit is ook het geval op Inis Meaín, waar een essentialistische visie op culturele identiteit dominant is onder de gemeenschap. Wanneer ik bijvoorbeeld probeerde te achterhalen waarom mensen bepaalde tradities in stand hielden kreeg ik steevast het antwoord dat ze dat deden omdat deze tradities bij hun gemeenschap hoorden en dat ze het altijd al zo hadden gedaan dus daarom nu nog steeds zo deden. Het feit dat bepaalde culturele elementen bij hun gemeenschap hoorde werd als iets vanzelfsprekends gezien. Binnen de essentialistische visie wordt de relatie tussen een gemeenschap en een cultuur ook als vanzelfsprekend beschouwd (Tempelman, 1999).

Angsten voor verandering of verdwijning van de cultuur leken geen belangrijke rol te spelen op Inis Meáin. Dit kan verklaard worden vanuit het feit dat het een eilandgemeenschap is, die geïsoleerd van andere gemeenschappen ligt, waardoor er weinig confrontatie is met andere groepen

mensen. Er is daarom ook weinig behoefte om de culturele identiteit af te bakenen door grenzen te trekken. De constructivistische benadering, die het trekken van grenzen en processen van identificatie centraal stelt, lijkt daarom minder van toepassing op de manier waarop de bewoners van Inis Meáin hun culturele identiteit benaderen.

De constructivistische benadering heeft namelijk de neiging om het belang van grenzen en verschillen te sterk te benadrukken. Het bestaan van culturele identiteiten veronderstelt dat er grenzen worden getrokken tussen verschillende groepen. Dit hoeft echter niet te betekenen dat mensen zich voornamelijk bezighouden met de 'ander'. Het kan ook zijn dat mensen zich voornamelijk bezighouden met de eigen groep en hun plaats daarin en daarbij maar een vage notie van buitenstaanders hebben (Tempelman, 1999). Dit is ook het geval op Inis Meáin, waar de culturele identiteit van de eigen groep belangrijker is dan die van anderen. Eilandbewoners hebben weinig de neiging om zichzelf te positioneren tegenover andere Ieren of buitenlanders als een middel van identiteitspolitiek. Zij zijn zich echter wel degelijk bewust van hun eigen identiteit in tegenstelling tot buitenstaanders. Dit blijkt uit een citaat van een interview dat ik hield met één van mijn informanten: "We like to keep our culture, and it's very important, because if you lose culture nobody will want to know you and it's not nice. And I also like to know that we're a little different to people anywhere else, that we're unique."[3] Kortom, niet zozeer de manipulatie of het inzetten van culturele identiteit staat centraal bij de eilandbewoners, maar meer de culturele inhoud van de gemeenschap als een vanzelfsprekendheid die de culturele identiteit vorm geeft.

De bewoners van Inis Meáin benaderen hun culturele identiteit vooral in termen van culturele inhoud van de gemeenschap, wat in overeenstemming is met de essentialistische benadering, die de culturele inhoud van een groep centraal stelt (Tempelman, 1999). Culturele kenmerken van de eigen groep worden door de eilandbewoners vastgezet aan de hand van bepaalde eigenschappen van hun cultuur die zij belangrijk achten voor hun culturele identiteit. De belangrijkste eigenschappen die dienen als identiteitskenmerken voor de eilandbewoners zijn de Ierse taal, de katholieke religie, lokale tradities en afkomst. De breitraditie bijvoorbeeld, dient als symbool voor de cultuur van de gemeenschap op Inis Meáin.

Met name de Ierse taal is volgens de eilandbewoners een belangrijk kenmerk van de eigen culturele identiteit. Taal is een belangrijk symbool voor een bepaalde gemeenschap wanneer het gereïficeerd wordt tot een cultureel kenmerk, op basis waarvan de gemeenschap zich kan onderscheiden van andere gemeenschappen (Eriksen, 2010). De eilandbewoners zijn erg trots op het feit dat zij Iers als moedertaal hebben en zijn zich er van bewust dat zij zich hierdoor afscheiden van veel andere Ieren. Dit bewustzijn wordt nog versterkt door de vele studenten en Ieren die naar hun

[3] Interview met Maírín: 09-03-2012.

eiland komen om de Ierse taal te leren. Voor de eilandbewoners is het echter een vanzelfsprekendheid dat zij deze taal spreken. Zoals een informant zei: "Iers is gewoon onze taal en dat is het altijd al geweest".[4] Door de koloniale overheersing van de Engelsen, is dit echter voor veel andere Ieren niet zo'n vanzelfsprekendheid. In een interview met een Ierse man die sinds een jaar met zijn gezin op Inis Meáin woonde, vertelde hij dat het leren van de Ierse taal de belangrijkste reden was geweest om op het eiland te komen wonen. Hij zag het heel bewust als een herwinning van zijn Ierse identiteit, die de Ieren zo lang is afgenomen door de Engelsen.[5] Voor deze man diende het leren van de taal als cultureel kenmerk dus meer als een politiek middel om zijn culturele identiteit te vormen en dit zou daarom ook wel 'identity politics' genoemd kunnen worden.

4.3. Lokaliteit

De constructivistische visie wordt vooral veel gebruikt bij de analyse van culturele identiteit in de context van mondialisering. Door effecten van mondialisering zoals toerisme en migratie is de wereld steeds meer met elkaar verbonden. Hierdoor zijn mensen zich steeds meer bewust geworden van hun culturele identiteit (Tomlinson, 2003). Identiteitspolitiek vormt een reactie op effecten van mondialisering, door de eigen lokale of unieke culturele identiteit extra te benadrukken. Binnen deze identiteitspolitiek speelt lokaliteit een belangrijke rol omdat het grenzen aangeeft, waardoor het dient als referentiepunt waar men de culturele identiteit aan kan ontlenen (Eriksen, 2007). In het wetenschappelijke debat lijkt lokaliteit dus vooral te worden gekoppeld aan mondialisering, omdat het opnieuw grenzen aangeeft waar deze lijken te zijn verdwenen. Op Inis Meáin echter, speelt mondialisering bijna geen rol en toch is de lokaliteit van het eiland belangrijk voor de culturele identiteit.

Op Inis Meáin zijn enkele effecten van mondialisering te vinden, zoals migratie, toerisme en moderniseringen. Deze effecten zijn echter maar op kleine schaal waar te nemen en hebben, zoals eerder genoemd, weinig invloed op het dagelijks leven en de cultuur. Voornamelijk wanneer men de situatie op het eiland vergelijkt met de rest van Ierland en veel andere Westerse landen, zijn effecten van mondialisering nauwelijks aanwezig op het eiland. De lokaliteit van het eiland vormt echter een belangrijk referentiekader voor de mensen waarbinnen hun dagelijks leven plaatsvindt. Ze zijn vaak al generaties lang verbonden met deze plek en kennen het eiland heel goed.

Het belang van lokaliteit voor de culturele identiteit komt voornamelijk door de geografische positie van Inis Meáin. Het is een klein eiland, dat altijd een geïsoleerde positie heeft gehad en waar maar een klein aantal mensen woont. Inis Meáin is altijd het meest geïsoleerd gebleven wanneer je het vergelijkt met de twee andere Aran Islands. Een mannelijke informant gaf hier twee verklaringen

[4] Informeel gesprek met Maírín: 28-02-2012.
[5] Interview met Gabriel: 24-03-2012.

voor. Ten eerste liggen de twee andere Aran Islands dichter bij het vaste land van Ierland, waardoor zij al lange tijd verschillende bootverbindingen hebben naar verschillende havens. Inis Meáin heeft daarentegen pas relatief laat een enkele bootverbinding gekregen en is dus maar verbonden met één enkele haven. Ten tweede ligt Inis Meáin het minst beschut van de drie Aran Islands. De twee andere eilanden hebben baaien en natuurlijke beschuttingen tegen het weer en de zee, maar Inis Meáin is het meest openliggende eiland waar wind en zee vrij spel hebben. Doordat de andere eilanden wat meer beschut liggen, worden deze meer bezocht en zijn daarom in sociaal opzicht minder geïsoleerd dan Inis Meáin.[6]

Door de geïsoleerde positie heeft de eilandgemeenschap zijn eigen ontwikkeling ondergaan, zonder veel inmenging van buitenaf. De eilandgemeenschap is daarom vooral op het eiland gericht. Men identificeert zich wel als Ier, maar nauwelijks met de rest van Europa. Men spreekt ook wel van Europa als 'the continent', wat aangeeft dat het voor hen iets ver weg is waar zij niet bij horen. De eilandbewoners zijn meer gericht op Amerika, waar sinds de negentiende eeuw al veel mensen naartoe zijn getrokken en waar dan ook veel familieleden wonen. De culturele identiteit lijkt vooral ontleend te worden aan de lokaliteit van het eiland. De bewoners van Inis Meáin zien zichzelf vooral als 'islanders'. Dit is een belangrijk aspect van hun culturele identiteit. Zoals Taglioni al stelde, wordt het gevoel van isolatie door 'islanders' nog steeds beschouwd als één van de kern karakteristieken van hun dagelijks leven (Taglioni, 2011: 47). Dit werd ook duidelijk toen mij een aantal keer door de bewoners werd gevraagd of ik al een 'echte islander' was geworden. Ook werd er soms grappend gezegd 'that's island life', wanneer iets niet helemaal goed geregeld was of als er zich bepaalde praktische zaken voordeden die te maken hadden met beperkingen van het leven op een eiland.

Lokaliteit van Inis Meáin krijgt nog een extra betekenis wanneer men kijkt naar de Ierse geschiedenis. Door het koloniale verleden van Ierland waarin zij overheerst zijn door de Engelsen, is de culturele identiteit van de Ieren lange tijd bepaald en aangepast door de Engelsen. Ze werden gedwongen Engels te spreken in plaats van Iers en het katholieke geloof werd verruild voor het Protestantisme. Zo is de Ieren hun eigen culturele identiteit voor een groot deel afgenomen (Tymoczko & Ireland, 2003). Omdat Inis Meáin zo geïsoleerd ligt, is het bijna niet ten deel gevallen aan de greep van de Engelsen. De Ierse taal is altijd de hoofdtaal gebleven en ook het katholieke geloof is nog steeds de belangrijkste religieuze overtuiging. Omdat op Inis Meáin de authentieke Ierse cultuur nog steeds aanwezig is, dient het eiland voor veel Ieren als een plek waar de 'echte Ierse identiteit' teruggevonden kan worden. Voornamelijk de Ierse taal is hierbij belangrijk. Dit blijkt ook uit het interview, dat eerder genoemd, is met de Ierse man die op het eiland was komen wonen om de Ierse taal te leren. De lokaliteit van Inis Meáin is dus belangrijk voor de culturele identiteit van

[6] Informeel gesprek met Thomas: 06-04-2012.

de Ieren in het algemeen. Dit eiland staat namelijk symbool voor de traditionele Ierse cultuur, die de rest van Ierland is ontnomen.

Waar lokaliteit in de wetenschappelijke literatuur gekoppeld wordt aan mondialisering binnen het debat rondom culturele identiteit, is op Inis Meáin te zien dat het belang van lokaliteit niet gebonden is aan mondialisering maar aan de geografische positie van het eiland en aan de koloniale geschiedenis. Lokaliteit kan dus wel degelijk een belangrijke rol spelen voor het bepalen van de culturele identiteit, zonder dat het een effect hoeft te zijn van mondialisering.

Conclusie

Elke cultuur heeft zijn eigen tradities. Gemeenschappen identificeren zich met deze tradities op lokaal, regionaal of nationaal niveau. Tradities zijn daarom een belangrijke uiting van onze culturele identiteit. Ze verbinden mensen met elkaar op symbolische wijze en dienen als identiteitskenmerken van een gemeenschap (Handler & Linnekin, 1984).

In deze studie zijn tradities en culturele identiteit daarom beide onderzocht en met elkaar in verband gebracht. Dit zou een bijdrage kunnen leveren in het wetenschappelijke debat rondom deze thema's, omdat er nog weinig casestudies te vinden zijn die beide thema's tegelijkertijd onderzoeken. Het onderzoek vond plaats op het Ierse eiland Inis Meáin onder de gehele eilandbevolking, die bestond uit ongeveer honderd mensen. De centrale vraag van dit onderzoek was: Wat is de rol en betekenis van tradities voor de culturele identiteit van de bewoners van Inis Meáin? Hierbij heb ik vooral gekeken naar de betekenis en inhoud van tradities en hun rol in het dagelijks leven. Ook heb ik onderzocht wat de culturele identiteit van de eilandbewoners vormt en kenmerkt.

De belangrijkste tradities van Inis Meáin uit mijn onderzoeksperiode zijn, St. Brigid's Day, tuinieren, breien en St. Patrick's Day en het 'cead' spel wat op deze dag gespeeld wordt. Ook is er kort aandacht gegeven aan currachs (traditionele boten) en traditionele huizen. Veel van deze lokale tradities staan in samenhang met grotere nationale tradities. Bijvoorbeeld het spelen van het spel 'cead', is een lokale invulling van de nationale traditie om St. Patrick's Day te vieren. Zo staan kleine tradities in relatie tot grotere tradities, zoals de theorie van de Chicago School luidt. Ook het klassieke paradigma, dat rurale gemeenschappen als 'keepers of the past' ziet, sluit aan bij tradities van Inis Meáin (Noyes, 2009). De tradities die op het eiland nog in stand worden gehouden zijn op veel andere plekken in Ierland al verdwenen en daarom staat het eiland in Ierland vaak ook symbool voor het 'authentieke' Ierland.

Alle tradities op Inis Meáin zijn ontstaan in een ver verleden, waarvan niemand de precieze oorsprong weet. Het refereren naar het verleden dient echter als een legitimatie van vele tradities, zoals Shils (1971) ook benoemt. Tradities worden op Inis Meáin al vele generaties doorgegeven. Het doorgeven gebeurt binnen een leerproces (Handler & Linnekin, 1984). Dit leerproces is duidelijk te zien bij het spelen van het 'cead' spel en het tuinieren. Tradities zijn dus altijd blijven circuleren binnen de eilandgemeenschap. Dit is een vereiste voor tradities om te blijven voortbestaan (Noyes, 2009).

In mijn onderzoek werd al snel duidelijk dat ik tradities als een breed concept moest opvatten, omdat het hele leven en de cultuur op Inis Meáin een traditioneel karakter hebben. Tradities zijn niet enkel de feestdagen als St. Brigid's Day of het 'cead' spel, die op een aantal dagen

in het jaar voorkomen, maar tradities op Inis Meáin zitten ook in de kleine en alledaagse bezigheden zoals tuinieren, breien en het bakken van eigen brood. Door hun inbedding in het dagelijks leven hebben tradities een belangrijke sociale functie. Alleen de breitraditie heeft op Inis Meáin zijn sociale functie voor een groot deel verloren, doordat het is vastgelegd als cultureel erfgoed. Tradities op Inis Meáin zijn voornamelijk verbonden met de lokale cultuur, het katholieke geloof en het werk. Dit zorgt ervoor dat zij een sociale functie hebben, omdat zij het dagelijks leven inhoud geven en de mensen met elkaar verbind. Door gedeelde tradities wordt de sociale cohesie van de groep versterkt (Hobsbawm, 1999).

De rol en betekenis van tradities voor de culturele identiteit van de bewoners van Inis Meáin, moet dan ook vooral gezocht worden in de symbolische, sociale en culturele betekenis van tradities. Tradities worden vaak als symbool van culturele identiteit voorgesteld. Tradities zijn namelijk een betekenisvol middel om de culturele identiteit vorm te geven (Handler & Linnekin, 1984). Tradities op Inis Meáin versterken de sociale cohesie van de gemeenschap en geven op symbolische wijze uiting aan de culturele identiteit van de eilandbewoners. De culturele identiteit van een gemeenschap uit zich dan vaak ook in tradities. En op hun beurt versterken tradities weer de culturele identiteit van een gemeenschap. Het is dus een circulair proces (VanderHaagen, 2008).

Deze relatie tussen een gemeenschap en hun cultuur is belangrijk binnen de essentialistische benadering van culturele identiteit (Tempelman, 1999). De eilandbewoners zien de relatie van hun gemeenschap met hun cultuur ook als iets vanzelfsprekends. Ze hebben dan ook voornamelijk een essentialistische kijk op culturele identiteit. Bij de eilandbewoners staat niet zozeer de manipulatie of het inzetten van culturele identiteit centraal, maar meer de culturele inhoud van de gemeenschap op zich. Deze culturele inhoud wordt gezien als een vanzelfsprekendheid, die de culturele identiteit vorm geeft.

Tradities zijn een belangrijk onderdeel van deze culturele inhoud. Wat echter ook een belangrijk aspect van culturele identiteit van de eilandbewoners bleek te zijn, was de Ierse taal. Alhoewel taal in de strikte zin van het woord geen traditie genoemd kan worden, is het in Ierland toch traditioneel om Iers te spreken, met name binnen de context van het koloniale verleden van Ierland. De Ierse taal wordt door de bewoners van Inis Meáin gezien als een identiteitskenmerk van hun gemeenschap.

Een ander aspect wat belangrijk bleek te zijn voor hoe de eilandbewoners hun culturele identiteit zien, is de lokaliteit van het eiland. Het eiland is een belangrijk referentiekader voor de bewoners, waarmee ze zich identificeren. De reden hiervoor moet vooral gezocht worden in de geïsoleerde positie van het eiland en ook in de koloniale geschiedenis van Ierland, waar Inis Meáin voor een groot deel buiten is gevallen. In de wetenschappelijke literatuur wordt het belang van lokaliteit voor culturele identiteit echter voornamelijk besproken in debatten rondom de effecten

van mondialisering. Waar grenzen door mondialisering lijken te zijn verdwenen, brengt lokalisering deze grenzen weer terug (Eriksen, 2007). Mondialisering speelt in de huidige wereld een grote rol en heeft belangrijke effecten op culturele identiteit. Het is daarom niet verwonderlijk dat debatten rondom culturele identiteit zich voornamelijk richten op deze situatie. Echter, het kan in specifieke situaties weinig verklarende kracht hebben en daarom weinig bijdragen aan het bestuderen van culturele identiteit. Inis Meáin is hier een voorbeeld van. Er zou daarom in de literatuur meer aandacht moeten komen voor specifieke situaties die buiten dit algemene debat rondom mondialisering vallen. En het belang van lokaliteit voor culturele identiteit zou hierbij niet alleen als reactie op mondialisering moeten worden benaderd, omdat het ook andere redenen kan hebben, zoals zojuist beschreven is. Kleine eilandgemeenschappen zoals Inis Meáin zouden daarom meer onderzocht moeten worden en in antropologische debatten moeten worden weergegeven.

Literatuur

Abádi-Nagy, Zoltán.

2003 Theorizing Collective Identity: Presentations of Virtual and Actual Collectives in Contemporary American Fiction. *Neohelicon* 30 (1): 173-186.

Anderson, Benedict.

2006 *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism.* London, New York: Verso.

Baumann, Gerd

1999 *The Multicultural Riddle: Rethinking National, Ethnic and Religious Identities.* London: Routledge.

Boey, Kim C.

2008 Sailing to an Island: Contemporary Irish Poetry visits the Western World. *Shima: The International Journal of Research into Island Cultures* 2 (2): 19-41.

Central Statistics Office Ireland

2010 Population by Off Shore Island, Sex and Year.
www.csoi.ie (7 januari 2012).

DeWalt, Kathleen M. & DeWalt, Billie R.

2011 *Participant Observation: a Guide for Fieldworkers.* Lanham: AltaMira Press.

Eder, Klaus.

2009 A Theory of Collective Identity: Making Sense of the Debate on a 'European Identity'. *European Journal of Social Theory* 12 (4): 427-447.

Eriksen, Thomas H.

2007 *Globalization: the key concepts.* Oxford: Berg.

Eriksen, Thomas H.

2010 *Ethnicity and Nationalism: Anthropological Perspectives*. London: Pluto Press.

Featherstone, Mike

2003 *Localism, Globalism and Cultural Identity*. In *Identities: Race, Class, Gender and Nationality*. Linda Martín Alcoff and Eduardo Mendieta, eds. Pp. 342-359. Malden: Blackwell Publishing.

Fleming, Rachel C.

2004 Resisting Cultural Standardization: Comhaltas Ceoltóirí Éireann and the Revitalization of Traditional Music in Ireland. *Journal of Folklore Research* 41 (2): 227-257.

Gongaware, Timothy B.

2003 Collective Memories and Collective Identities: Maintaining Unity in Native American Educational Social Movements. *Journal of Contemporary Ethnography* 32 (5): 483-520.

Hall, Stuart

1990 Cultural Identity and Diaspora. *Framework* 36: 222-237.

Handler, Richard & Linnekin, Jocelyn

1984 Tradition, Genuine or Spurious. *The Journal of American Folklore* 97 (385): 273-290.

Harvey, Clodagh B.

1992 *Contemporary Irish Traditional Narrative: The English Language Tradition*. Berkeley: University of California Press.

Henze, Rosemary & Davis, Kathryn A.

1999 Authenticity and Identity: Lessons from Indigenous Language Education. *Anthropology & Education Quarterly* 30 (1): 3-21.

Hobsbawm, Eric

1992 *The Invention of Tradition*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kottak, Conrad P.

2008 *Cultural Anthropology*. New York: McGraw-Hill.

McNally, Kenneth

1978 *The Islands of Ireland*. London: B. T. Batsford Ltd.

Noyes, Dorothy

2009 Tradition: Three Traditions. *Journal of Folklore Research* 46 (3): 233-268.

Pochin Mould, Daphne D.C.

1972 *The Aran Islands*. The Islands Series. Newton Abbot: David & Charles.

Quinn, Eileen M.

2001 Not quite dyed in the wool: weaving selfhood in Ireland. *Journal of the Society for the Anthropology of Europe* 1 (2): 28-42.

Shils, Edward

1971 Tradition. *Comparative Studies in Society and History* 13 (2): 122-159.

Synge, John M.

1979 *The Aran Islands*. Oxford: Oxford University Press.

Taglioni, Francois

2011 Insularity, political status and small insular spaces. *Shima: The International Journal of Research into Island Cultures* 5 (2): 45-67.

Tempelman, Sasja

1999 Duiken in het duister: een gematigd constructivistische benadering van culturele identiteit. *Migrantenstudies* 15 (2): 70-82.

Tomlinson, John

2003 *Globalization and Cultural Identity*. In *The Global Transformations Reader: An Introduction to the Globalization Debate.* David Held and Anthony McGrew, eds. Pp. 269-277. Cambridge: Polity Press.

Tymoczko, Maria & Ireland, Colin

2003 *Language and tradition in Ireland: Continuities and displacements.* Amherst and Boston: University of Massachusetts Press.

VanderHaagen, Sara C.

2008 Renewing Tradition in Community: George W. Bush, Calvin College, and the Controversy over Identity. *Rhetoric and Public Affairs* 11 (4): 535-568.

Wang, Yi

2007 Globalization Enhances Cultural Identity. *Intercultural Communication Studies* 16 (1): 83-86.

Bijlage 1: English summary of thesis

During a period of ten weeks, from January 31 till April 10, I did research on the Irish island Inis Meáin. The central question of this research was: What meaning do traditions have and what role do they play for the cultural identity of the residents of Inis Meáin? The methods used in this research, are participant observation, informal conversation and interviewing. I only took into account the traditions that I observed during my research period. The traditions I focused most upon, were St. Brigid's Day, the traditional way of gardening, knitting and St. Patrick's Day and the 'cead' game that is played on this day.

These traditions are all very typical of Inis Meáin, especially the 'cead' game, the way of gardening and knitting. On Inis Meáin traditions are embedded in daily life and therefore have a social function. They are mostly connected to culture, work and the catholic religion. All traditions date from a far away past, and are handed over from generation to generation. This handing over of traditions takes place in a learning process, where elder people teach the younger generation what these traditions are about. Traditions are very much linked to the culture of the islanders because they have always circulated in the island community. Because of their connection to the community and their role in daily life, traditions have an important binding role for the identity of the islanders as a community. The meaning and role of traditions for the cultural identity of the islanders is therefore mostly social and symbolic.

The islanders mostly identify with the island, which form their frame of reference where their daily lives take place. Their cultural identity is therefore very much bound to the locality of the island. The island has been very isolated from the rest of the world for a long time, because of the geographical position. Therefore the islanders have developed their own unique community and culture. The Irish language is still the main language of the island. This is an important part of their culture and they are very proud of it. The Irish language is used as an identity marker, by which they distinguish themselves from other people. Other important identity markers are their catholic religion and their traditions as mentioned above. In many places nowadays, people feel their cultural identity is being threatened by the effects of globalization. On Inis Meáin (although there are some effects of globalization like migration and tourism) though, people are not so much worrying about this. They see their culture and their identity as something self-evident, that's just theirs and always have been. Therefore they seem to have an essentialist view on cultural identity.

This research has shown how a small and relative isolated community expresses its culture and identity. It gives more insight in small island communities and sometimes offers an alternative view on scientific theory. Unique island communities like Inis Meáin should get more attention in the

anthropological field, because they're worth it.